

Kurs Dla Pol. Pracowników i Pracowniczek Społecznych w Orchard Lake, Mich.

Wykłady Rozpoczynają Się w Poniedziałek, 13 Sierpnia i Będą Trwać Dwa Tygodnie.

Staraniem Polskiej Ligi Spraw Społecznych w Ameryce w sprawie doprowadzenia do skutku pierwszego Kursu dla polskich pracowników i pracowniczek społecznych zostały uwiecznione pomyślnym rezultatem, dzięki współpracy i pomocy ze strony Polskiego Seminarium w Orchard Lake, a w szczególności rektora tegoż Seminarium — ks. Dr. A. Kłowo.

Ten tak bardzo w naszych stosunkach potrzebny kurs zna jomości pracy społecznej, dobroczynnej i humanitarnej rozpoczyna się w Orchard Lake w poniedziałek 13 sierpnia, o godzinie 9ej rano. Wykłady trwać będą dwa tygodnie, tj. do soboty dnia 25go sierpnia włącznie. Głównym prelegentem będzie prof. Catholie University w Washingtonie, znana naukowca powaga w tej dziedzinie. Pomagać mu będą siły miejscowe, profesorowie z fakultetu Seminarium Polskiego i inni.

Uczestnicy kursu, którzy już są zatrudnieni w pracy społecznej, lub mają zamiar poświęcić się jej w przyszłości, mogą po ukończeniu kursu otrzymać odpowiednią kredyty.

Opiata za cały kurs, tj. za mieszkanie, wikt, naukę wynosi tylko \$10.00 tygodniowo, co jest bardzo mało, o ile weźmiemy pod uwagę, że uczestnicy

kursu będą mieli zapewnione wszelkie wygody.

Tu nadmienić należy, że Seminarium Polskie, gdzie się kurs odbędzie, znajduje się w przepięknej okolicy, najpiękniejszej w całym stanie Michigan, nad jeziorem Orchard Lake i że dwa tygodnie spędzone na kursie przyniosą uczestnikom nie tylko wiele korzyści w zakresie nauki, ale będą również pięknymi wakacjami.

Poprzednie komunikaty do prasy polskiej w tej sprawie były bardzo serdecznie przyjęte przez nasze społeczeństwo. Przychylnie artykuły redakcyjne, zachęcające głosy czytelników i korespondencje do zarządu Polskiej Ligi Spraw Społecznych, dają dowód, że społeczeństwo polskie w Ameryce docenia znaczenie systematycznej, rzetelnej, przez ukwalifikowanych pracowników prowadzonej akcji społecznej i humanitarnej. To też spodziewać się należy, że na kurs do Orchard Lake przybędą wszyscy, którzy się tą sprawą szczerze interesują i którym czas na to pozwoli.

Zgłoszenia należy przysyłać możliwie najprędzej na adres: Polska Liga Spraw Społecznych, 3314 Junction ave., Detroit, Mich., lub Ks. Dr. A. A. Kłowo, Polish Seminary, Orchard Lake, Mich.

STAROŻYTNI GERMANIE BYLI LUDOŻERCAMI.

Dzięki poszukiwaniom duńskich uczonych Fischer-Mollera; Broholm, którzy dokonali poszukiwań prehistorycznych w rozmaitych miejscowościach Skandynawji i Niemiec pokazuje się, że starożytni Germanie, którzy zamieszkiwali północne Niemcy, byli ludożercami. Zнали oni bowiem nie tylko ofiary ludzkie, ale spożywali też, chcąc się przepochlebić bogom, mięso tych ofiar.

I tak w miejscowości Mayleby odkryto kości pięciu osobników, m. in. młodej kobiety, które znajdowały się w miejscu przeznaczonym do celów rytualnych. Stan tych kości pozwala przypuszczać z dużym prawdopodobieństwem, że ich właściciele zostali upieczeni na rożnie i zjedzeni.

Najciekawszym faktem jest,

że te ofiary należały do typu etnicznego odmiennego, aniżeli typ reprezentowany przez ich zjadaczy. Wzrost ich jest bowiem znacznie niższy. Należy więc przypuścić, że chodzi tu o warstwę społeczną niższą, prawdopodobnie o niewolników.

W Głumso znaleziono również kości osobników połączonych. W miejscowości Haga w Danji archeologowie znaleźli kość udową rozłupaną w sposób, który pozwala przypuszczać, że ówczesni Germanie mieli predylekcję do szpiku ludzkiego.

Inne znaleziska zarówno w Danji, jak i w północnych Niemczech, stwierdzają, że w epoce brązu panował wśród ludów germańskich niewątpliwie kannałizm.

POLACY W STRAŻY PORTOWEJ W GDAŃSKU.

Wiadomość o podpisaniu dn. 23 z. m. polsko-gdańskiego układu w sprawie policji portowej uzupełnić należy następującymi szczegółami:

Rząd polski od dawna dążył do uregulowania sprawy bezpieczeństwa i porządku ruchu w porcie i na drogach wodnych w Gdańsku w sposób, któryby zapewnił w większym, niż dotychczas stopniu, wpływ strony polskiej.

Jak wiadomo, rada portu, w skład której wchodzi przedstawiciel Polski, posługiwała się dotychczas w myśl rozstrzygnięć Ligi Narodów dla służby bezpieczeństwa i porządku w porcie, funkcjonariuszami policji gdańskiej, wśród których Polaków nie było, i którzy pod względem personalnym zależni byli całkowicie od władz gdańskich.

Na przyszłość kompetycja pomiędzy Gdańskiem i władza-

mi bezpieczeństwa a radą portu zostanie rozgraniczona ściśle, przyczem rada portu stworzy własną straż portową i wodną, która mając policyjną egzekutywę, będzie wyłącznie pilnowała porządku i bezpieczeństwa ruchu portowego i wodnego. — Udział żywołu polskiego jest przytem w zupełności zabezpieczony przez to, że połowę składu straży portowej stanowią będa policjanci, wyznaczeni przez polską delegację rady portu.

Dalszym momentem, zapewniającym wpływy polskie, jest poddanie sprawy tej komandorowi pilotów, którym wedle obowiązujących umów, winien być zawsze Polak i którym jest obecnie komandor Ziolkowski.

Parawan jest to sprzęt, złożony z kilku ruchomych ścianek, obciążonych papierem lub tkaniną, stawiany jako zasłona.

THE TUTTS

Przygody Sven Hedina w Pustyni Mongolskiej.

Wyprawa Sven Hedina, która od szeregu lat rozwija swą działalność w głębi Mongolji, przechodziła ostatnio okres dramatycznych przygód.

W październiku Sven Hedin opuścił Pekin, celem podjęcia z polecenia rządu chińskiego badań z grupą przez niego zorganizowaną. W międzyczasie w grudniu Mongolja ogłosiła swą niepodległość, przy poparciu Japonji, która zamierza rozszerzyć swe wpływy na ziemie mongolskich. Wojska chińskie z Urumci odniosły w styczniu małe zwycięstwa nad wódzmi rebeliantów Ma-Sciung Jiu, który jednak mógł nadal stawiać czoło regularnej armji.

Z Korla Sven Hedin mógł obecnie nadesłać do siostry, zamieszkałej w Sztokholmie, następującą wiadomość: „Opuściłmy Tur-fan 28 lutego pod ochroną wojsk Ma-Sciung-Jiu, który był wówczas dowódcą i miał spór z gubernatorem w Urum-ci. W marcu dotarliśmy do Kor-la, gdzie wojsko zajęło oddanie naszych samochodów, należących do rządu chińskiego. Z początku odmówił mi żądani, lecz pod broń rozstrzelania musiałem się zdecydować na oddanie jednego samochodu. Członkom naszej wyprawy zawiązano już ręce i postawiono pod mur. Jerzy Soederbony, którego znajomości lingwistyczne są dla nas nieocenione, był zmuszony kierować maszyną z Kor-la do Kut-ja. W czasie przymusowej podróży udało mu się jednak zmilić ślady i zbicie, przychodząc się ponownie do naszej małej garstki.

„Dowiedziawszy się, że gen. Ma-Sciung Jiu zaczyna tracić władzę, postanowiliśmy opuścić Kor-la, w obawie przed rozbójem cofającej się armji. Oddaliśmy się zaledwie 3 km, gdy nas otoczyło żołdactwo ostrzelujące nas. Przez chwilę nasze wozy stały pod gradem kul, a my leżaliśmy ukryci w przydrożnym rowie. Wreszcie przybyli parlamentarzyści, którzy nam, że musimy natychmiast wrócić do Kor-la. Tam byliśmy świadkami bombardowania i pługowania miasta.

„Wkrótce opuszczamy Kor-la i za zgodą rządu prowincjonalnego wyruszamy na kilka miesięcy w kierunku Sob-Nor.”

Wkrótce opuszczamy Kor-la i za zgodą rządu prowincjonalnego wyruszamy na kilka miesięcy w kierunku Sob-Nor.”

Wkrótce opuszczamy Kor-la i za zgodą rządu prowincjonalnego wyruszamy na kilka miesięcy w kierunku Sob-Nor.”

Wkrótce opuszczamy Kor-la i za zgodą rządu prowincjonalnego wyruszamy na kilka miesięcy w kierunku Sob-Nor.”

Wkrótce opuszczamy Kor-la i za zgodą rządu prowincjonalnego wyruszamy na kilka miesięcy w kierunku Sob-Nor.”

Wkrótce opuszczamy Kor-la i za zgodą rządu prowincjonalnego wyruszamy na kilka miesięcy w kierunku Sob-Nor.”

Wkrótce opuszczamy Kor-la i za zgodą rządu prowincjonalnego wyruszamy na kilka miesięcy w kierunku Sob-Nor.”

Wkrótce opuszczamy Kor-la i za zgodą rządu prowincjonalnego wyruszamy na kilka miesięcy w kierunku Sob-Nor.”

NOTATKI REPORTERA

Wice-prezes spółki meczarskiej samobójca. Myer Turbow, lat 55, z p. nr. 2540 North Lawndale avenue, wice-prezes kompanji meczarskiej Palmer Square Dairy Co., wczoraj popełnił samobójstwo przez powieszenie, w bejzmenie swego domu mieszkalnego. Kłopoty finansowe miały być tego powodem. Pzostawił żonę i troje dzieci, którzy bawią na letnisku w South Haven, Michigan.

Na Town of Lake spaliła się sala Pułaskiego.

Trzy piętrowy budynek pnr. 4831 ul. South Throop, w dzielnicy Town of Lake, gdzie znajdowała się znana sala Pułaskiego, wczoraj spłonął niemal kompletnie; szkody obliczono na \$5,000. Pożar powstał na trzecim piętrze, a szybko się przeniósł do dolnych piętr. Pożar powstał z przyczyn do tej pory nieznanych, jak raportuje marszałek straży ogniowej, Jan J. Costello.

Pani Leśniak ofiarą automobilady.

Pani Anna Leśniak, lat 70, z p. nr. 1349 ul. Wade wczoraj zmarła w szpitalu Matki Boskiej z Nazaretu dokąd podczas dnia przewieziono ją w ambulansie. Padła ona ofiarą szaleńca automobilowego, który najechał na nią i śmiertelnie ją okaleczył przy narożniku Tell Place i Milwaukee avenue.

Pięć osób zatrulo się przypadkowo w piwiarni.

Pięć osób zatrulo się wczoraj podczas spożywania kolacji w piwiarni pnr. 3735 Milwaukee avenue. W krytycznym stanie znajdują się dzisiaj: Jan Scardino, lat 43 i żona jego, Jeanette, lat 35; Orin Stafford, lat 40 i żona jego, Klara, lat 36 i ich córka Ewelina, lat 16. Dr. Roscoe Huckin, z p. nr. 4936 ul. Hutchison, który pierwszy udzielił ofiarom wypadku opieki lekarskiej powiada, że nie grozi im na razie żadne niebezpieczeństwo.

Zakonnicie pomogli aresztować rabusiów kościelnych.

Krótko przed Mszą św. o godzinie 11tej wczoraj rano do kościoła św. Doroty, przy narożniku ul. 78mej i Vernon avenue zakradło się dwóch rabusiów. Dzięki szybkiemu zorjentowaniu się dwóch zakonnic policja aresztowała Józefa Scotta, lat 21, z p. nr. 10156 ul. South Morgan i Józefa Casey, lat 22, z p. nr. 10107 ul. South Morgan. Obaj przyznali się na stacyi policyjnej, że siedząc w kościele przed nabożeństwem skradli torebkę należącą do pani Heleny A. Latz, 7956 Vernon avenue i pani D. Gibbons, 7940 Rhodes avenue, oraz pani J. C. Barber, 7941 Langley avenue.

Dziś posiedzenie macierzystek na Stanisławowie.

Oddział nr. 18ty św. Heleny, Macierzy Polskiej ma swoje miesięczne posiedzenie dziś wieczorem, o godzinie 7:30, w sali zwykłych zebrań. Prezeską Oddziału jest Joanna Sitkiewicz, a sekretarką protokołową Agnieszka Kmiecicka. Obecność wszystkich członkinj jest bardzo pożądana.

Niemal połowę podatku za rok 1932 skołektowano.

Kasjer powiatowy Nash podaje, że podatek realnościowy za rok 1932 został już do połowy skołektowany. Czy druga połowa tegoż podatku skołektują, to zagadka dla kasjera powiatowego do rozwiązania.

Ten naprawdę nie kocha swego sąsiada.

Jerzy F. Gerk, z p. nr. 6318 South Oakley avenue obserwował ubiegłej soboty więźnia w celi na stacyi policyjnej Hyde Park, zmierzyl go okiem od góry do dołu. Pan Gerk nie podał ręki więźniowi, choć ten gotów był do zawarcia zgody. Za krótkimi siedział Wincenty Hordorski, z p. nr. 3030 Poplar avenue, którego aresztowano w piątek wieczorem za to, że chciał podobno ukrąść automobil Gerkego. „A więc to ty, mój sztycherz uśmiechem na ustach Gerke. „Ta nasza przyjaźń teraz nie wiele ci pomoże. Nie dbam, że byliśmy sąsiadami przez lata, stanę teraz przeciwko tobie w sądzie”. Policjantowi p. Gerke powiedział: „W kilku ostatnich latach skradziono aż trzy automobile. A teraz ten sąsiad mój skraść chciał i czwartą maszynę. Tego mu już wybaczyć nie mogę. Nie kocham więcej takiego sąsiada”.

Szoferzy odczyli strajk na później.

Strajk szoferów zatrudnionych przez kompanję autobusową Chicago Motor Coach Company, jaki zapowiedziany był na jutro, odłożony został, a sprawę oddano w ręce Krajowej Rady Robotniczej do rozpatrzenia dnia 30go lipca.

Sekretarz sędziego Jareckiego „leci” na wice-komendanta.

Sidney T. Holzman, sekretarz osobisty sędziego powiatowego Edmunda K. Jareckiego, odznaczony krzyżem zasługi za waleczność w wojnie światowej ogłosił onegdaj swoją kandydaturę i „leci” na wice-komendanta Amerykańskiego Legionu na powiat Cook. Jest on eks-komendantem Posterunku James Russell-Blackhawk, nr. 107 Amerykańskiego Legionu. Sprawami weterańskimi żywo się interesuje.

Jutro posiedzenie.

Klub Oświaty Krawców Damskich ma jutro, dnia 24go lipca posiedzenie bardzo ważne, jak nam donosi P. Toczko, sekretarz prot.

Baczność delegaci i delegatki Osady 112tej Z. P. R. K.

Jutro, we wtorek, dnia 24go lipca, w sali zwykłych zebrań odbędzie się posiedzenie wszystkich delegatów i delegatek Osady nr. 122 Zjednoczenia Polskiego Rzymo - Katolickiego dla omówienia bardzo ważnych spraw dotyczących nadchodzącego sejmiku 41go teje organizacje. Prezesem Osady nr. 122 Z. P. R. K. jest Kazimierz Ruszkiewicz, a Wiktorja Szramczewska sekretarką.

Wybierają się licznie na piknik Chóru Nowe Życie.

Piknik Chóru Nowe Życie, odbędzie się w niedzielę, dnia 5go sierpnia, w pięknym i obszernym ogrodzie Marvel Inn. Orkiestra polskiej godziny radiowej Ritter'a pod batutą p. Bonczkowskiego, Chór Nowe Życie z pięknym repertuarem wesołych pieśni i polski komik cyrkowy uprzyjemnią chwilę tym, którzy na piknik przybędą.

4,000 Belgów obchodzi ich „Dzień Czwartego Lipca”.

Cztery tysiące chicagowian belgijskiego pochodzenia wczoraj brało udział w otwarciu trzydniowej celebracji ich narodowej jaka się odbywa w Marigold Ballroom, przy narożniku ulicy Grace i Broadway. Dzisiaj wieczorem celebracja cała przeniesiona będzie do Wioski Belgijskiej na terenie wystawy światowej. Odbył się także koncert kapeli Belgijsko-Amerykańskiej z Detroit Mich.; zarządcą całej tej celebracji jest Gus Van Heck, prezes United Belgian Society.

— Człowiek, panie Zółtko, jest tak kaflarz...

— Dlaczego kaflarz?

— A co, kaflarz nie człowiek?

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

SEZ YOU Answers

1. False. The brain. 2. False. An ant. 3. False. 4. True. 5. True.

KLINIKA HEMOROIDÓW

Klinika w specjalnych godzinach i po zniżonej cenie tylko na lato! Gwarantowane bezbolesne leczenie. Bez bólu. Bez szpitala. Nie nie płacicie lub do \$2, albo ile możecie. Tylko w soboty i soboty od 5 do 7 wiecz. Medial Herb Institute, 1869 N. Damen Ave.

1. False. The brain. 2. False

ELEGANCKI KOSTJUM ATLASOWY.

Na lewo, krepowa sukienka z zakładem kukurydzianego koloru; na prawo elegancki kostjum z czarnego atlasu. Czarne skórkowe pantofelki i atlasowy berecik uzupełniają elegancki strój czarny.

Tajemnica Scotland-Yardu.

Mr. Chesterfield, szef policji kryminalnej w Scotland Yard (Wydział Świata Podziemnego) nacisnął guzik od dzwonka. Po chwili do gabinetu wkroczył dwustu jedenastu detektywów. Szef zapalił cygaro i rzekł:

— Przed chwilą właśnie zaangażowałem do naszego wydziału nowego detektywa. Żywiec niezłomną nadzieję, że ten wyjątkowo zdolny człowiek stanie się chlubą Scotland Yardu.

Detektywi skłonili głowy. — Wobec tego, powiedział jeden z nich — urządzimy dziś wieczorem bankiet na cześć naszego kolegi.

— Niestety — odrzekł szef — nowy nasz kolega nie zjawi się na bankiecie. Zaangażowałem go pod tym warunkiem, że zostanie on nieznanym nie tylko dla ogółu, ale nawet dla swych własnych kolegów. Detektyw ten będzie mógł pracować w spokoju — niewidoczny dla nikogo.

Szmer podziwu przebiegł między zebranymi. — I gotów jestem — dodał szef — wypłacić 500 funtów nagrody temu, kto wyśledzi osobę nowego detektywa, lub chociażby dostarczy jego rysopis.

— Dwustu jedenastu detektywów skłoniło się nisko i opuściło sale.

Upłynął tydzień. Dwustu jedenastu detektywów obserwowało ze zdwojoną czujnością wszystkie wejścia i wyjścia Scotland Yardu i wszy-

stkie osoby, które miały jakikolwiek kontakt z szefem.

Po tygodniu w gabinecie naczelnika zameldował się stary i doświadczony agent.

— Wszystko w porządku panie Chesterfield — powiedział — przyszedłem po odbiór pieniędzy.

— A więc wykrył pan nowego detektywa? Doskonale. Możemy zechceć mi pan podać jego rysopis?

— Niestety jest to niewykonalne.

— Dlaczego? — Bo ten człowiek w ogóle nie istnieje.

Szef uniósł się z fotela i rzekł:

— Szkoda, że nie przyszedł pan do mnie o dziesięć minut wcześniej. Przekonałby się pan wówczas na własne oczy, że detektyw ten, to człowiek z krwi i kości.

Minęły dwa tygodnie. W gabinecie naczelnika zameldował się najmłodszy detektyw Scotland Yardu.

— Naszym nowym kolegą — powiedział — jest John Parker, lat 32, wysoki brunet, rodem z Cleveland. Znak szczególny — blizna nad skronią.

Szef spojrział zdumiony na mówiącego. — Nadzwyczajne — rzekł. — Wszystko się zgadza. Ciekaw jestem, w jaki sposób odkrył pan tak zakomspirowanego detektywa?

— Najwzyczajniej w świecie. Zapomniałem o niego pierwszego napotkanego złodzieja.

Obiad Na Jutro.

Zupa Jarzynowa.
Ozorki Wieprzowe.
Kartofle.
Zielona Fasolka z Masłem.
Makaron Zapiekany ze Szparagami.
Budyń z Otręb i Miodu.
Kawa.

Makaron Zapiekany ze Szparagami.

Zgotować garnuszek polanego makaronu włoskiego. Oddzielnie zrobić sos śmietankowy z czterech łyżek masła, trzech łyżek maki i 2 i 1/4 garnuszka mleka. Trzy Czwarte garnuszka tartego sera roztopić ze szczyptą soli i pieprzu, a po zdjęciu z ognia zmieszać z białym sosem, dodając powoli 3 łyżki Worcestershire sosu i pół garnuszka majonezu. Następnie przekładać w kaserole warstwę makaronu i warstwę świeżo ugotowanych szparagów polane po wierzchu sosem białym zmieszany z mieszaniną serową i posypana okruchami z masłem zmieszany. — Piec powoli aż do zrumienienia.

Budyń z Otręb i Miodu. ćwierć filiżanki masła 2-3 filiżanki miodu 1 jajko (dobrze ubite) pół filiżanki mleka pół filiżanki otrąb — bran 1 filiżanki maki pół łyżeczki sody kuchennej pół łyżeczki soli.

1 filiż. rodzynek bez pestek. Ubić masło i miód razem; dodać jajko, mleko i otręby — bran. Przesiać mąkę z solą i sodą i zmieszać z rodzynekami; zmieszać wszystko razem dobrze i włożyć w nasmarowaną tłuszczem blaszankę; przykryć ścielą i parzyć przez dwie godziny. Podać z korzennym sosem.

Uwaga: Budyń ten można parzyć w jedno-funtowej puszcze od kawy. Przykryć woskowym papierem przed nałożeniem wieczka. Będzie sześć dużych porcji.

Chleb Razowy i Jarzyny Wyleczą Chory Żółdtek.

Jak wiele osób dotkniętych jest ciężką niestrawnością. — Zwiększa wśród mieszkańców miast niedomaganie tego rodzaju są bardzo rozpowszechnione. A niestrawność ta wynika nie tylko ze złej funkcjonalności ale przede wszystkim z opieszalej pracy kiszek. Takie osoby, dotknięte opieszalnością kiszek są zwykle blade, niedokrwiste, barwa ich twarzy jest brudno szara z niebieskawym odcieniem.

Skutkiem osłabionego krążenia krwi skóra nie posiada elastyczności i jest żółtawa i obwisła. Żółta skóra cierpiących na zaparcie przylega do kości. W tym warunkach noszarysowuje się ostrzeżenie, skronie i policzki są zapadnięte, oczy zaś jakby powiększone. Do skutków opieszalej kiszek należy także powszechnie znane zniechęcenie rąk i nóg.

Na pierwszym miejscu w walce z zatwardzeniem stoi chleb razowy byle doborowego gatunku i starannie pożyty, a także kapusta surowa i inne po karmy zawierające włókno roślinny jak marchew, szpinak, kartofle pieczone spożywane ze skórką itd. W ciężkich wypadkach opieszalej kiszek potrzebny jest lekarz bo popsuć tych kiszek chory swoimi zabiegami nie uzdrowi.

Reporty wiarygodne. „Melchior Świątala skazany na śmierć przez powieszenie, uratował swoje życie, umierając w więzieniu w przeddzień egzekucji.”

RADA PRAKTYCZNA.

Alkoholem do nacierania ciała, czyli się doskonale wszelka biżuteria, nietylko imitacja, ale też prawdziwa. Trzeba ją tylko włożyć do naczynia z alkoholem i starannie czyścić szceteczka.

Dziś Posiedzenie Sanitarjuszek.

Dziś, dnia 23go lipca, o godzinie 8ej wieczorem, odbędzie się regularne posiedzenie Sanitarjuszek Oddziału No. 1 Liggi Morskiej i Rzemieślniczej w sali Oaza, mieszczącej się pnr. 1250 Milwaukee ave. Pani G. Osieńska, prez. i p. L. Bednarczyk wzywają wszystkie koleżanki do wzięcia jak najliczniejszego udziału w tym posiedzeniu, podczas którego będą omawiane ważne sprawy oraz nastąpi wiele niespodzianek.

Stow. Panien Urządza "Beach Party".

W przyszłą środę, dnia 25go lipca, odbędzie się „Beach Party” w Brae Burn Country Club. W tym posiedzeniu, pod przewodnictwem prez. Stow. Panien przy Szpitalu Matki Boskiej z Nazaretu ze swymi przyjaciółkami. U zbiegu ulic Milwaukee i Gale oczekiwać będą automobile na swe pasażerki a stamtąd wszystkie razem wyruszą o godzinie 7ej wieczorem. Jelte jadą po to by spędzić przyjemnie wieczór cały na świeżym powietrzu, inne jadą z zamiarem wzięcia zimnej kąpieli. Te panie, które kąpać się nie będą mogą zagrać w karty, a później nastąpi wspólna przyjęcie. Po rezerwacji każda z pań proszona jest zgłosić się do panny Alicji Adler, dzwoniąc: Prospect 4645, nie później jak dziś wieczorem. — Niechaj zatem każda panienka, która ma jeszcze zamiar dobrze się ubawić w miłym i swoim gronie popieszy się, aby nie było za późno.

Mysł winiarza. Niejeden działacz jest, jak ten korek od szampana. Przy ogromnym huku szybko wyskoczy do góry, aby klapnąć za chwilę do kąta i leżeć w śmieciach przez resztę życia.

WYGODNA SUKIENKA NA GORĄCE DNI. Modelko 404.

Nabyć można w wielkościach 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48 cali w biuście. Na wielkość 36 potrzeba 3 1/2 jarda 39 calowej materji.

Prosimy przysłać PIĘTNASTCIE CENTÓW (15) wraz z kuponem na którym należy wyraźnie wypisać imię i nazwisko, adres i numer fasonu i wielkość. Zamówienia przysyłać na adres: Dziennik Chicagoski, 1455 W. Division Street, Chicago, Ill. KATALOG MOD. przedstawiający najnowsze fasony popołudniowych, sportowych i domowych sukien, damskiej bielizny, kostiumy tylko PIĘTNASTCIE CENTÓW. Katalog wraz z jednym modelem DWA-DZIESIĄCIA PIĘĆ CENTÓW.

W GODZINIE POŻEGNANIA.

(LISTY DO CIEBIE)

Przyńsiam Ci białe, herbaciane róże, goździki piękne, cudne amarantowe! Widziałem twarz Twoją bladą, try w oczach i zaciśnięte mocno usta. Sama oblałam kolce u róż, aby Ci dalszą drogę życia różami bez kolców uściła... Takim życzeniem, tą alegorią żegnałam Cię. Czyś zrozumiał to? Dotykałeś ust moich chłodnymi płatkami kwiatów — aby je potem całować — zimne, pachnące kwiaty! Miałeś Jesienią deszcz i poprzec jego mglistą zastanę błyszczały światła pojeździ. Rozpaczyliwemu pocałunkiem żegnałeś mnie! Czuję jeszcze dotyk Twoich ust i uścisł ramion... Widzę postać Twoją smukłą w oknie wagonu — widzę ją wciąż

i Twoje smutne, aksantynie oczy. Żegnałam białą swą niecodzienną, czarowną, jedyną bajkę! I jakże pustą zdawała mi się moja cicha izba, jak gdyby brakło w niej kwiatów, poezji słów... I jakże bezradnym szum rzekł pod oknem, a smutną smugą światło księżyc... Żegnała bajkę — a nazawsze? Kto myślał wleciał nad niebiańskie niwy, kto raz usłyszał harf anielskich granie, ten już nie będzie na ziemi szczęśliwy, bo mu na wieki w duszy zostanie Czar owej pieśni słodkiej i pieściwej... Już go nie znęca na tej szarej ziemi żadne rozkosze, blaski, ni przepychy, tęsknią twarz, oczyma smutnymi będzie się zwracał ku krainie cichej, gdzie śnią anioły z skrzydłami białymi...

Przygotujcie Sie Na Jeszcze Większe Upały.

Według zapowiedzi proroków pogody (a zapowiedzi te, jeżeli idzie o gorącki, zawsze się spełniają) dzisiaj, jutro i prawdopodobnie we środę będziemy się nadal piekli przy przeszło 100 stopniach ciepła. Wczorajsze ochłodzenie się chwilowe było sztuczne i spowodowane było chłodną falą powietrza z jeziora Michigan. Gdyby nie nasze kochane (szczególnie w czasie upałów letnich) jezioro Michigan, temperatura gorąca pobliżyłaby niezapomniane wszystkie dotychczasowe rekordy, nienaruszone od 1901 roku. W tym to pamiętnym roku Chicago piekło się przy 110 stopniach gorąca.

Zapowiedzi naszych proroków nie są pocieszające i zimno się człowiekowi robi, gdy się pomyśli, że czekają nas jeszcze większe upały. Gdy jednak zrozumiemy, że nie tylko my smagani jesteśmy ognistymi promieniami słońca i że są tacy w Stanach Zjednoczonych, którzy muszą znosić jeszcze większe gorącki, to powinniśmy być wdzięczni Opatrzności że losy życia naszego skierowała nad brzeg jeziora Michi-

gan. Kiedy wczoraj około południa termometr w Chicago wskazywał nieco więcej jak 100 stopnie ciepła, w Huron, S. D.; Keokuk, Ia. i Cincinnati, O., termometry rekordowały po 103 stopnie ciepła. Nawet na naszych przedmieściach było znacznie cieplej aniżeli w mieście, szczególnie nad samym jeziorem. W Aurora, na przykład, było 107 stopni, w Joliet nie przy 107 stopniach, a w Willow Springs, położone przy Archer Road na drodze do Joliet, miało przez cały dzień 109 stopni.

Statystyka wykazuje, że tego roku w Stanach Zjednoczonych zmarło z gorąca 256 osób. Z gorąca również zmarły wczoraj cztery osoby w Chicago, a między ofiarami znajduje się Józef Pasternski, lat 54, zam. p. nr. 3222 W. 23cia ul.

Wiedza Zwyciężyła Mgłę, Wroga Awjatora i Żeglarza.

Sekretny środek chemiczny oczyszcza powietrze.

Cambridge, Mass., 23. lipca. Mgła, najgorszy wróg awjatora i żeglarza, została pomyślnie przewyżczona.

Chemiczne rozprężenie mgły na ograniczonej przestrzeni wypróbowała po raz pierwszy stacja badawcza Instytutu Technologicznego Massachusetts w South Dartmouth.

W trzy minuty po otwarciu kranów umieszczonych w 100 stopowej rurze, z których zaczęły biec strugi sekretnego płynu chemicznego w tumany gęstej mgły, jaka osłoniła lotnisko w majątku pułk. R. Greena w Raund Hill, gdzie się znajduje stacja technologiczna, budynki odległe o 2,000 stóp wystąpiły jasno i wyraźnie na tle białej ściany z mgły. Eksperymentami kierował Henry G. Houghton jr.

Używane chemiczka zbierały lub kondensują wodne wapory w powietrzu tracącej je na ziemię w formie deszczu.

Skoro tylko krany w rurze zawieszonych poziomo nad ziemią zaczęły wyrzucać płyn chemiczny, w powietrzu zaczęła się otwierać z dramatyczną szybkością czysta przestrzeń na około 100 stóp szeroko i 30 wysoka, jakby jakiś niewidzialny pług krajał mgłę.

Kiedy trwoga, to do Boga — mówi stare i mądre przysłowie. W Jarańsku, blisko Gordy, w Rosji sowieckiej, chłopci zgneźbieni, zbudowali ołtarz i z nabożeństwem wysłuchali modłów o deszcz odmówionych przez popa. Komunistyczny prezydent sowieci w Jarańsku, zapytany przez „naczalstwo”, jak mógł dopuścić do takiej kontr-rewolucyjnej demonstracji, odpowiedział, że nie był w stanie przeszkodzić procesji.

W kuchni, masło, zasmażone z mąką, zwie się zapałką.

CHICAGO MAIL ORDER BARGAIN OUTLET Olbrzymia Lipcowa Taniociowa Sprzedaż Karnawałowa

Przekonacie Się, że Wasze Dolary Tu Wprost Cadów Dokonają

DARMO PIĘKNY 3-SZTUKOWY SERWIS CUKIERNICZY, KAWA, DZBANUSZEK DO ŚMIETANKI I TACA — Z KAŻDYM ZAKUPEM ZA \$2.50 ALBO WIĘCEJ. JEST TO PODARUNEK, JAKI SIĘ PRZYDZIA W KAŻDYM DOMU!

WIECEJ NADWYKOWYCH ZAPASÓW Jest to Wasza sposobność o-
saczenia się na piękne i naj-
modniejsze i najkorzystniejsze
odzież w tym sezonie. Pole-
cono nam wyprzedzić wszyst-
ko bez względu na cenę kosztu
albo cenę sprzedaży. Napew-
no nie przegaciecie. Przypro-
wadźcie całą rodzinę i przy-
jaciół.

SUKNIE! SUKNIE! SPRZEDAŻ KAPELUSZY

Regularne Wielkości i Dla Korpulentnych
Tysiące sukien — na każdą okazję. Nowe i świeże. Ze-
chcecie kupić kilka na tej
niekłej cenie. Odpowiedni
styl i wielkość dla każdej.
• Piękne • Volle
• Ensembles • Włócznie są
• Pikowe • Jedwabne
\$1.49 Wartości do \$5.95

SPECJALNOŚĆ KARNAWAŁOWA!! 2,000 SUKIEŃ

Dopiero co je otrzymaliśmy z działu wytekł pozosta-
wych. TE SUKNIE BĘDĄ
NIESPODZIANKĄ DLA
WAS.
• Suknie • Nowości
• Spacerowe •
• Sportowe •
Wartości Do **\$1.98**
33c-57c-88c

Karnawałowa Sprzedaż TRZEWIKÓW

z białej i jasnej ko-
lozej skórek.
• DZIURKOWANE
• Z PODPÓRKĄ W
PRZĘCIBU
• KOMBIKACYJNE
• WYSOKIE ALBO
• KUBANSKIE OB-
CASY.
\$1.49

Nie wszystkie wiel-
kości. Spe-
cialnie 49c
1,000 PAR TRZEWI-
KÓW Z BIAŁEJ I
JASNEJ KOŁOZEJ
SKÓRKI.
Niekompletny zapas.
Wartości do
\$3.00, para **\$1.00**

CHICAGO MAIL ORDER ECONOMY OUTLET

511 SO. PAULINA ST. Pomiedzy ul. Harrison i Congress, Marshallfield
Skład otwarty codziennie od 8:30 do 6 — w czwartki i soboty do 8:30 wiecz.

KRÓLEWSKIE KLEJNOTY NA SKRONI M. BOSKIEJ.

Bruksela, 23 lipca. — Wiel-
kie wrażenie wywołał w całej
Belgii fakt ofiarowania złota i
drogich kamieni przez królową
Astrydę i królową-wdowę na
korony dla cudownego obrazu
M. Boskiej w Alesberg koło
Brukseli.

Koronacji cudownego obrazu
dokona w niedługim czasie ks.
Prymas belgijski J. Em. ks. kar-
dynał Van Roey.

Uniontown, Pa. — Piorun z
czystego nieba, przy 102 stop-
niach temperatury, uderzył w
drzewo zabijając na miejscu
Granta Humberta, lat 65, far-
mera, i ogłuszając jego syna.
Obydwaj schronili się w cieniu
drzewa przed piorunką.

Wykłady z Dziedziny Praw Parlamentarnych.

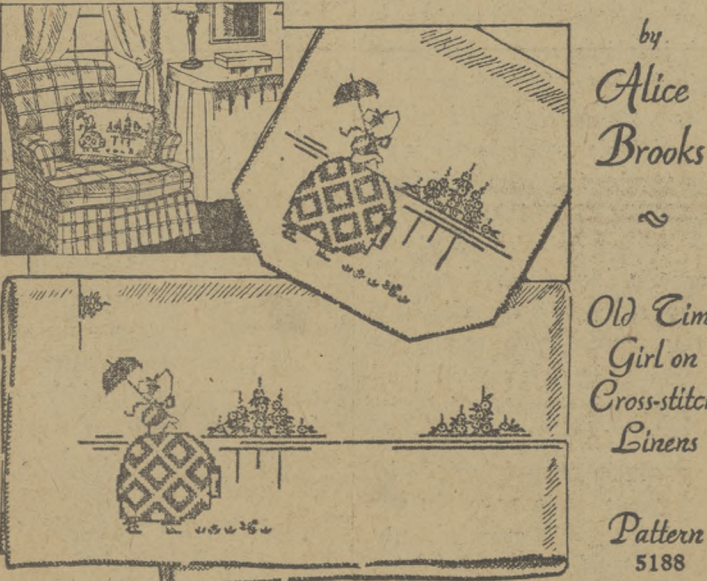
W dniach 30 i 31-go lipca, b.
r., odbędą się wykłady z dzie-
dziny praw parlamentarnych
w dolnej sali Związku Polek
pnr. 1309 N. Ashland ave. —
Wykladowcą będzie pani Ho-
norata Wołowska, prezeska
stanowa z Pensylwanji Z. P.
w A. Komisja No. 1 na stan
Illinois zaprasza wszystkie de-
legatki i członkinie Związku
Polek do skorzystania z okazji
zapoznania się z prawami pa-
lamentarnymi. — Wstęp dla
wszystkich bezpłatny. Począ-
tek o godz. 8-iej wieczór.
Czytajcie Dziennik Chicagoski.

RĘCZNIE SZYDEŁKOWANE.

Ten piękny ręcznie szydełkowany berecik i torebka, nie są zbyt
kosztowne, a nabyć je można w kolorach: białym, kremowym
niebieskim i granatowym, według upodobania.

HOUSEHOLD ARTS

W modelu 5188 znajdziecie wzór dwóch dziewczyn w wielkości
7 1/2x10 1/2 cali, dwa wzory 2 1/2x11 cali, dwa wzory 5 1/2x11 cali, cztery
1 1/2x2 1/2 calowe wzory różków do serwetek, ilustrację wszystkich ściągów,
sugestje układania tych wzorów jakoteż kontrast kolorów i ilość potrze-
bnej materji. Cena modelki tylko 10 centów.

Prosimy przysłać dziesięć centów (10) wraz z kuponem, na którym
należy wyraźnie napisać imię i nazwisko, adres i numer modelki.
Zamówienia przysyłać na adres: Dziennik Chicagoski, 1455 W. Division
Street, Chicago, Illinois.

PROSZĘ O NADESŁANIE MODELKI

No. .... (Alice Brooks)
Imię i Nazwisko .....
Adres .....
Miasto ..... Stan .....

PROSZĘ O NADESŁANIE MODELKI

Nr. ....
Wielkość .....
Imię i Nazwisko .....
Adres .....
Miasto .....
Stan .....

PROSZĘ O NADESŁANIE MODELKI

Nr. ....
Wielkość .....
Imię i Nazwisko .....
Adres .....
Miasto .....
Stan .....

DZIENNIK CHICAGOSKI

THE POLISH DAILY NEWS

Issued every day except Sundays
and Holidays.Wychodzi codziennie z wyjątkiem
niedzieli i świąt uroczystych.

TERMS OF SUBSCRIPTION

One year	\$5.00	Rocznie	\$5.00
Six months	3.00	Półrocznie	3.00
Three months	1.75	Kwartalnie	1.75
In Chicago by mail for 1 month	.85	W Chicago pocztą miesięcznie	.85
To Europe for one year	8.00	Do Europy rocznie	8.00
To Canada for one year	8.00	Do Kanady rocznie	8.00

All letters shall be addressed to
Wszelkie listy adresować należy:

THE POLISH PUBLISHING COMPANY

1455-57 West Division Street

CHICAGO, ILL.

Telefon Brunswick 7040.

Metody Hitlerizmu Sie
Nie Zmieniły.

Hitler, mordując obecnie najbliższych swych współpracowników, m. in. powiedział, że chciał zgnieć niemoralność w życiu publicznym i oczyścić atmosferę Niemiec.

Warto się przypomnieć, jak wyglądała moralność hitlerowska wtenczas, kiedy Hitler znajdował się w drodze do objęcia władzy i kiedy opierał się na bandach terrorystów i zbrodniarzy. Najlepszym tego dowodem jest rok 1932, w którym to roku popełniono ohydne zbrodnie w Potempie pow. Gliwicki na Śląsku Opolskim.

Po wyborach, które odbyły się 31 lipca 1932 r. hitlerowcy stosowali już jawnie brunatny terror. Szalał on specjalnie w Prusach Wschodnich i na Śląsku Opolskim.

Miedzy innymi w spokojnym wiosce Potempie na Śląsku Opolskim narodowi socjaliści popełnili ohydne morderstwo. Pod osłoną nocy włamali się do mieszkania rolnika — Polaka Piecucha, któremu zarzucano, jakoby był komunistą, i zamordowali go w ohydny sposób na oczach matki. Gdy mordery wpadli do sypialni, ciszę nocną przerwał przeraźliwy krzyk 70-letniej staruszki: „Dzieci, co się z wami stanie!” Następnie słyszała tylko leciwa matka rozkaz strzelania i głuchy odgłos strzałów. Wtenczas zrozpaczona wykrzyknęła: „Mego syna zamordowali!” Dogorywającego Piecucha męczący zbiór hitlerowskie przez pół godziny, aż skończył. Protokół sekcji zwłok mówił:

„Na zwłokach znaleziono ogółem 29 kłutych ran. Na podstawie czaszki znajduje się głęboka rana. Śmierć nastąpiła wskutek uduszenia, powstałego przez gwałtowny wylew krwi z tętnicy poprzez gardło do płuc. Śmiertelne rany musiały Piecuchowi być zadane, gdy tenże leżał na ziemi. Na szyi zwłok znajdują się zadarcia naskórki, które powstały od kopnięcia butem. Poza tem Piecuch jest na całym ciele strasznie pobity. Otrzymał on również cały szereg uderzeń tępem narzędziem względnie łaską w głowę. Poza tem na twarzy zabitego znajduje się szereg ran, które tak wyglądają, jak gdyby zostały zadane końcem kijki bilardowej.”

Ohydne to morderstwo doprowadziło do zasadniczych nieporozumień z pojęciami moralności i prawa w Partji Narodowo-Socjalistycznej. Mordery zostali aresztowani, osadzeni w więzieniu bytomskim i zasądzeni na karę śmierci. Po wyroku śląski oddział S. A. pod dowództwem osławionego Heimera, dziś już zastrzelonego przez policję Hitlera, terroryzował przez kilka dni mieszkańców Bytomia. Partja zaś Narodowo-Socjalistyczna po ogłoszeniu wyroku występowała z groźbami pod adresem ówczesnego rządu Rzeszy, na którego czele stał Papen.

Hitler i jego partja pochwalali to morderstwo. Narodowy socjalizm stanął po stronie mordców, a Hitler wysłał do nich telegram następującej treści:

„Moji towarzysze broni! W obliczu tego niesłychanego krwawego wyroku czuję się z wami związany nieograniczoną wiernością. Wasza wolność jest od tego momentu naszym honorem. Walka przeciwko rządowi, za którego ta rzecz była możliwa, jest naszym obowiązkiem.”

Główny organ Hitlera „Voelkischer Beobachter” dowodził, że człowiek nie jest człowiekiem równy. Przeciwnie temu glory-

fikowaniu mordców wystąpił ówczesny kanclerz von Papen 23 sierpnia 1932 r. Powiedział on w Muenster:

„Objektowi wchodzi za zbrodnie. Przeciwwstawienie się takiemu zdziczeniu moralności politycznej jest obowiązkiem rządu. Nie znam takiego prawa, które byłoby narzędnem walki pewnej klasy względnie partji. Rozwydrzenie wywołane odzwędy Partji Narodowo-Socjalistycznej nie może doprowadzić do objęcia przez niego rządów. Nie mogę mu przyznać prawa, by mniejszość (t. zn. zwolenników Hitlera — przyp. Red.), w Niemczech uważał za prawdziwych Niemców, a innych ludzi traktował jak dzikie zwierzęta.”

Stojący na prawicy polityk Paweł Rohrbach wystąpił z następującym apelem do ówczesnego kanclerza Papena:

„Jest to pochwała zbrodni. To przyznanie się, naruszyło podstawy moralne całych Niemiec. Temu musi pan jako stojący na czele rządu Rzeszy, jak najkategoryczniej się przeciwstawić. Nie możemy pozwolić, abyśmy wewnątrz popadli w moralną anarchję i nie może dojść do tego, by apel niemieckiego ministra spraw zagranicznych, do poczucia prawa był przyjęty z drwinami.”

Moralna anarchja zatriumfowała jednak w styczniu 1933 i potem wszyscy padli ofiarą przed Hitlerem.

Dzisiaj Hitler zamierza wymazać swą przeszłość, tak, jakoby zapomniał, że to on wychowywał, mordował i przestępował, on się z nimi solidaryzował i on nazywał ich „towarzyszami broni.” I nie to nie pomoże, że jego towarzysze broni, świadkowie jego przeszłości i jego winy zostali wymazani z listy żyjących.

Zbrodniczej bowiem przeszłości nie wymaze się — zbrodnie.

Rozwój Polskich Skrzydeł.

Na polu lotnictwa kroczy obecnie Polska śmiałym krokiem naprzód. Osiągamy coraz lepsze rezultaty, lotnictwo jako sport zaczyna przenikać coraz silniej do społeczeństwa.

Mamy obecnie w Polsce 10 klubów lotniczych, mianowicie w Warszawie, we Lwowie, Poznaniu, Krakowie, Łowiczu, Lublinie i w Białej Podlaskiej. Kluby te posiadają ogółem 2,303 pilotów. Jest to liczba bardzo mała, jeśli porównamy ją z zagranicą. Szkolenie pilotów w klubach postępuje naprzód i jest nadzieja, że Polska szybko dogoni, jeśli nawet nie wyprzedzi inne kraje.

Gorzej jest ze sprzętem lotniczym. Wszystkie polskie kluby posiadają łącznie 101 samolotów, w tem szkolnych 55 i turystycznych 43. Samoloty szkolne są przeważnie starszych typów, mianowicie składają się po większej części z wysłużonych francuskich samolotów „Hanriot”. Od roku kluby pracują nad omdładzaniem samolotów szkolnych. W ruchu jest już kilka samolotów „RWD — 8”, najnowszego typu, specjalnie skonstruowanych dla celów szkolenia pilotów. Sprzęt turystyczny składa się również z samolotów starszych typów. Ostatnio kluby polskie uzupełniły swój tabor lotniczy doskonałymi samolotami „RWD — 5”. Niedawno np. klub w Katowicach otrzymał kilka tych samolotów, a Łódź zakupiła dwa.

Piloci wszystkich polskich klubów lotniczych poszczycić się mogą bardzo wydajną pracą w dziedzinie lotnictwa. Przebyli w roku 1933 w lotach wewnątrz kraju przeszło 120,000 kilometrów, a łącznie wykonano 22,432 loty, które trwały 5,573 godzin. Jest to imponujący wzrost liczby godzin lotów. W roku 1930 przebyli piloci polscy tylko 2,435 godzin w powietrzu. Na przestrzeni czterech lat liczba przelatanych godzin wzrosła dwukrotnie. Najwięcej latał członkowie aeroklubu warszawskiego (1834 godzin), następnie piloci lwowscy (774), piloci krakowscy (608) najmniej latał członkowie aeroklubu łódzkiego (121 godzin).

Znamienny jest fakt, że zmniejsza się liczba godzin, przelatanych na samolotach szkolnych, a zwiększa się na samolotach turystycznych.

Rekord swego rodzaju pobit W. Chałupnik z Krakowa 162 godzin lotów w 1933 roku i Szarek ze Lwowa 111 godzin lotów. Danuta Sikorzanka przelatywała wśród polskich pilotów, gdyż przebyła w ub. r. 63 godzin w powietrzu.

Poważny rozwój wykazało szybowiectwo, które posiada

NIGDY BARDZIEJ...

(Z CYKLU „METEOR”)

I przyszły te dni nowe. W letnie zmierzchy sine,
chochodź patrzeć za miasto na kwitnące grzędy —
a widząc w polnych kwiatach Twe imię — jedyne,
myśli moje pocieszam: — On — również szedł tędy —

Lecz ogarnia mnie nastroj, który radość warzy,
gdy się cisza wieczorna spręga z moim żalem —
Bo dlaczego wśród tylu spotykanych twarzy
Ciebie — Ciebie — jednego — nie spotkałam wcale —

Krzyk tęsknoty się niesie przedwieczorną ciszą
budząc w sercu samotnem zstokrotniało echo —
Nigdy miłość — jak teraz — nie była mi bliższą —
Nigdy bardziej niż teraz — nie była daleką —

JANINA ZABIERZEWSKA.

84 pilotów i 35 szybowców. Dokonali oni 13,000 lotów trwających łącznie 782 godziny.

W roku ub. polscy lotnicy sportowi zainteresowali się sportem balonowym. Aeroklub krakowski posiada już własny balon wolny pojemności 800 metrów sześciennych.

Jak widzimy z tego pobieżnego przeglądu, lotnictwo sportowe w Polsce, jeśli chodzi o stan sprzętu, liczbę pilotów i pracę w klubach, rozbudowuje się w szybkim tempie.

Z CUDZEJ GRZĘDY.

WIADOMOŚCI CODZIENNE W CLEVELAND, 10.VI.

Dziennik clevelandzki News nie pofatygował się sprawdzić, do jakiej narodowości należeli ojciec i matka śp. Marji Skłodowskiej. Zrobił zdem profesora Władysława Skłodowskiego, którego znał w swoim czasie jako Warszawa, a matkę wielkiej uczonki Bronisławę Boguskiej kazał zostać emigrantką ze Szwecji. Można spytać ten dziennik — cui bono? Komu to na pożytek? Czy jakie światły i uczelny zyd zechciałby pomażać chwale swego narodu przez przywłaszczenie sobie polskich uczonych? Robią to Niemcy, lecz nie robią tego Żydzi. Oczywiście pismo nieżydowskie sądzi, że jest dobrym bytnem pochlebnie w ten sposób swoim licznym czytelnikom żydowskiego pochodzenia.

Nie mamy nie przeciw Żydom i zapisujemy wysoko na kredyt tego narodu takie nazwiska jak Spinoza, Heine i Einstein. Nikom z Polaków nie przyszłoby do głowy zabierać Żydom Einsteina nawet gdyby ten wielki uczony urodził się w Warszawie. Wtedy uczeni, poeci, artyści należałby właściwie swoją pracą i geniuszem do całej ludzkości. Lecz każdy z nich należał w pierwszej linii do narodu z którego krwi pochodzi i temu narodowi w pierwszej linii należy się za przysługę, że dał życie jednemu z dobroczyńców świata. Rozumie to na przykład Times nowojorski, który pisząc nekrolog Skłodowskiej wielokrotnie nazywa ją Polką i podkreśla w dodatku, — że miała rysy twarzy wybitnie słowiańskie.

Baron Beyens o Mistrzu
Paderewskim.

Znany dyplomata belgijski, czupryny blond, odrzuconej w tył, która niegdyś okrywała pełne natchnienia czoło artysty; ale jego oczy płonęły jeszcze ogniem młodości. Po śniadaniu nie było mowy o muzyce. Paderewski mówił wyłącznie o polityce. Powiedział nam między innymi, że zawsze pochłonięty kwestją losu swego kraju, był stałe dzięki swym licznym stosunkom au courant wielu faktów, nieznanym publiczności, a zachodzących w Niemczech i Rosji.

„Twierdził, że Niemcy przygotowywały się czynnie do wojny odwetowej, którą Paderewski uważał za nieuchronną z chwilą, gdy przygotowania nie-

mieckie będą ukończone. Cytował cyfry, aby nam dowiedzieć, że przedwojenne kadry niemieckie są odbudowane i że materialnie jest fabrykowany tajnie; jedyne brakowało armat ciężkich, na których fabrykację jednak trzeba było więcej jak kilku miesięcy. Wybór Hindenburga nie oznaczał, według Paderewskiego, restauracji monarchji, ale oznaczał on uduszenie republiki o dążnościach pokojowych przez tego męża wojennego, najpopularniejszego w swoim kraju. Zwolennicy odwetu popierali jego kandydaturę, jako najlepszy środek dojścia do celu.

„Celem Stressemanna, w zgodzie z powyższymi ludźmi, było rozdwojenie dawnych aliantów, odłączenie Francji od Anglii za pomocą paktu gwarancyjnego, zapewniającego kooperację Niemiec. Stressemann działał pospiesznie, aby uprzedzić czas, kiedy siły Polski i Czechosłowacji wzmogą się dostatecznie.”

Po kilkunastu wierszach, poświęconych streszczeniu poglądów Paderewskiego na armię rosyjską i na ówczesną współpracę rosyjsko - niemiecką, baron Beyens tak kończy ten ustęp o Paderewskim:

„Niepodobna było słuchać Paderewskiego, mówiącego tonem proroka, z cudowną siłą wymowy i wiarą — nie poddając się jednocześnie głębokiemu wrażeniu. W roku 1925, wobec jutrenki Locarna, w obliczu olbrzymiej nadziei pokoju, która ogarniała wówczas świat, ten prorok nieszczęścia znajdował się wśród polityków, wyłącznie niedowiarków. Ale dzisiaj ktoś śmiały go traktować jako ogarniętego fałszywymi wizjami?”

Cytując powyższe świadectwo niezwykle wytrawnego dyplomaty belgijskiego, zaznaczamy, że nie po raz pierwszy w Europie wybitna zdolność orjentacji Paderewskiego w rzeczach politycznych znalazła traf

Poradnik Dobrego Zdrowia

HIGIENA STÓP.

Sprawa, którą chcemy tutaj poruszyć, jest nie tylko ważną, ale i na czasie. Nowoczesna bowiem cywilizacja poddaje niektóre części naszego ciała zbyt silnym ciśnieniom, większym aniżeli to było w planie natury. Z powodu zmienionych zajęć i nowoczesnego ubierania się, stopy nasze spełniają zadanie w warunkach niedogodnych, rezultatem czego jest osłabienie i nienormalny ich rozwój, i jeżeli nie otoczmy specjalną opieką tych przepracowanych części ciała, możemy się spodziewać niezbyt wesołych rezultatów. Na sprawę tą zwróćmy poraz pierwszy większą uwagę w czasie poboru do armji amerykańskiej w okresie wojny światowej, który to pobór wskazał na wielki procent mężczyzn, mających słabe i niekształtne stopy.

Na stopy należy zwrócić baczniejszą uwagę zaraz w okresie niemowlęcym. — Wszelkie niemiłe zniekształcenia stóp można usunąć, jeżeli zawnazas zabierzemy się do tego. Zwykle usuwanie tych zniekształceń i nieregularności nie przedstawia większych trudności dla chirurga ortopedysty, jeżeli przyniesie się do niego dziecko w pierwszym roku jego życia. Leczenie odbywa się bez operacji. Przy pomocy wprawnych manipulacji, pociągających za sobą odpowiednio rozciąganie ścięgien i żył, a także przy pomocy dopasowywania stóp do odpowiednich form, można w wielu wypadkach usunąć zupełnie nienormalne kształty, zniekształcenia i nieregularności stóp u niemowląt.

Słabe kostki i słabe stopy, zdarzające się często u dzieci, przypisać należy w przeważnej mierze ogólnej niemocy i słabości muskułów. W takich wypadkach odżywianie niemowlęcia powinno być prowadzone pod nadzorem lekarza, by mieć pewność, że niemowlę otrzymuje odpowiednią żywność, która zawiera w sobie wszelkie składniki potrzebne do należytego wzrostu i rozwoju fizycznego dziecka. Gdy to jest zrobione, wówczas kości i stawy nabiera-

ją potrzebnej siły do należytego podtrzymywania wagi ciała, gdy dziecko zaczyna stawiać i chodzić.

Dobrze dopasowane buciki odgrywają bardzo ważną rolę. — Kości bowiem, ścięgna i chrząstki u dzieci są miękkie i łatwo ulegają wykrzywieniu, lub zniekształceniu z powodu ciśnień n. p. pończoch, lub źle dopasowanych bucików. Dziecko powinno mieć stopy bez żadnego okrycia, a zatem boso przez tyle godzin, ile to jest tylko możliwe, zwłaszcza gdy znajduje się w domu. Gdy pończochy mają być założone, należy pilnie baczyć na to, by były dostatecznie duże, aby nie ścisnęły palców i stóp.

Gdy dziecko zaczyna stawiać i chodzić i gdy wówczas buciki, lub sandały, opakują się potrzebne dla jego stóp, należy dziecko zachęcać do ćwiczeń palców, by nie wyrastały w ściśnieniu. Wielką uwagę należy zwrócić na na odpowiedni dobór sandałów i bucików — trzeba uważać na to, by były przestronne, miękkie i giętkie. Buciki niemożliwe dla dzieci małych, nie powinny mieć obcasów. W planie natury było, abyśmy stojąc czy chodząc mieli pięty w odpowiedniej pozycji, a zatem na tym samym poziomie, co i palce. Tylko wówczas postawa nasza może być poprawna, a nasze stopy i nogi mogą rozwijać się w sposób, wskazany przez naturę. — Wysokie obcasy pociągają za sobą to, iż ciało nasze nachyla się ku przodowi, przez co na palce spada większy ciężar, a wskutek tego łuki stóp zniekształcają się, muskuly na łydkach skracają się, a organa wewnętrzne naszego ciała ulegają zaburzeniu. — W miejscowości, gdzie to jest możliwe z różnych względów, bardzo dobrą rzeczą jest pozwalanie i zachęcanie dzieci do chodzenia i biegania boso w dniach pogodnych i ciepłych. Gdzie w ziemi znajduje się robactwo różnego rodzaju, dzieci nie powinny chodzić boso. Należy uczyć dzieci chodzenia w ten sposób, by palce miały wyprostowane naprzód, a stopy równoległe. (Dokończenie nastąpi).

E. ZORJAN

Grunwaldzki Bój

POWIEŚĆ
HISTORYCZNA

(Ciąg dalszy)

Tyle krzywd ojczyzny jego obie od Krzyżaków doznały, tyle krwi popłynęło, tyle obietnic Zakon dawał, a jednakże zapewniali i wszystko tylko marny wiatr czyniło. Krew i łzy płynęły jak daleka i szeroka ziemia polska, litewska i żmudzka.

Tam Żmudź głodem przymierała. Zdawało się Jagielle, iż płacz i jęk słyszy.

A tuż obok, w obozie szmer jeden, mocny: do boju! Lecz bliższym był szmer panów radnych, wielmożów polskich, których pokowa z łaski Jagieli szczerodrobiego w pierze porosła.

Zwołał król naradę. Większość panów za pokojem przemawiała. — Zima nie daleka. Chłód i głód dokuczy, choroby na wojsko spadną. Krzyżacy w miastach i zamkach się zaprą, nie wytrzymają naszym w gołem polu.

— Siły mamy nie wielkie. Wojska koronne nie ściągnęły, ks. Witold ani myśli przybywać. Podolamyż-li?

— Przecz mamy za Litwę krew przelewać, gdy ona sama używa wywczasów i na nas trudy wojenne zwala?

Jagiello porwał się gniewny.

— Za Litwę samo? — zapytał przeciągle.

— Za Litwę jeno! — odpowiedziało kilka głosów.

Spojrzał po zgromadzonych długo.

Gniew nim miotał, oburzenie. Duma w nim tak cierpiała, iż miał ochotę obuskiem, który w ręku ścisnął, po łbach bić, jak litewskich i ruskich bojarów książęta bijali... Ale zmógł się i z tej dumy zaczęła się rodzić pogarda, niechęć. Nie zbawisz na siłę wierzyć nie chcącego — mruknął i gniew w sobie hamował. Aż nareszcie pół żalem, pół dumnie rzekł:

— Powiadacie, iż was wołam bić się za Litwę? Litwa moja jest, Litwa to ja! A jaż przecie i wasz król? Za moje dobro, za moje krzywdy bić się grzechem wam? Niechaj będzie! Ostawcie Litwę! A Polska? Wasza li jedynie? Radście więc nad dolą i niedolą Polski, układajcie pokój za jej krzywdy, za jej krew, za jej żył...

Schmurzył brwi, by oczy zakryć, do których żal serdeczny, ból wielki się cisnął. Nie spojrział na nikogo i wyszedł z namiotu. Zrozumiał chęci panów polskich.

Tajnika Witoldowskiego wyszukał kazał i rzekł mu:

— Spiesz do wielkiego księcia i powiedz, że pokój będzie. Jaki, nie wiem. Pewno nie dobry, ale tak i lepiej. Im bardziej haniebną dla nas, tem rychlej będziemy musieli go zerwać. Powiedz, niech Witold mię czeka. Przybędę rychło. Z nim postanowimy...

I zawarto pokój haniebnym, upokarzającym Polskę, wydajacy na pastwę Krzyżaków Litwę i Żmudź biedną, nakazujący podanie się pod sąd Wasiawa czeskiego, króla-rzafura!

Jagiello upokorzenie zniósł, myśląc tylko o jednym: wojna rozjęta na dziewięć miesięcy; trzeba z rozejmu korzystać, do wojny się gotować. Sąd Wasiawa? Judasz, co za pieniądze sprzedaje faryzeuszom chrześcijan!

Po obozie szmer poszedł. I rósł, rósł, rósł, aż w huk się przemienił ogólny: Zdracy sprzedali ojczyznę za judaszowe srebrniki! Panowie zdradzili!

Zwijano obóz.

Do domów na wypoczynek! W Rypinie, Lipnie, Złotorji jeźdzą w łańcuchach polscy rycerze, bo zdradca, Krzyżak, chociaż przyrzekł w niewole zwyciężonych na wolę puścić, skłamał, jak zawsze i dalej się zgnęwał nad nieszczęśliwymi.

Do domów na spoczynek, bo król Wacław przyrzekł sąd uczynić!

Zenowicz aż zębami zgrzytał. Markotny chodził po obozie, z gniewu i żalu aż czerniał.

Natknął się na Odrowąża.

— A... tuś jeszcze?

— Jako widzisz. Nie spieszo mi opuszczać pola chwały!

— Czekałeś dziewięć miesięcy — mówił Czesław z goryczą, — aż ci się nowa wojna urodzi!

— Albo nowy pokój poroni!

— Ty co z sobą myślisz? Ja na nie nie mam ochoty. Do rodzicielskiego domu nie chce się. Zaczerniłbym im jeno białe ściany mym smutkiem. Chyba się puszczać w świat, do Francji może, albo i jeszcze dalej, byle się wyczerpać, byle ruszać; może gdzieś na wojnę się natknę; byłbym się z każdym, byle bić się, nie pytając, zaco i za kogo.

— Słuchaj, Czesik — odparł Zenowicz. — I mnie żółć żół rozlewa i nie potrafiłbym przeziwać zapieć rodnej chaty. Na dwór do księcia nie chce mi się, chociaż tam wesoło. Książę Anna zabawy lubi, a fraucymer ma taki, iż serca tonięją...

Ale, nie chce mi się... A może... wstyd mi! Wiesz co? Ale nie zdradzę. Tajną mam wieść, iż brat Witoldów, książę Zygmunt Korybut już na krzyżackiej granicy leży i tylko patrzeć, w bój skoczy, ognie w wrażeń sadybach zapali. Chcesz li się pogrzać w tym tańcu?

— Bracie! — krzyknął Czesław — zbawienie mi niesiesz! Byłbym zdechł z tęsknicy, smutku i próżniactwa. Jadę z tobą!

Król zobowiązał się ni Litwie, ni Żmudzi nie pomagać, więc tajnie wyminił się z obozu, z drogi wielkiej zbieczył i dalej ku borom, ku Żmudzi, ku wojnie!

(Ciąg dalszy nastąpi)

KAZIMIERZ GLIŃSKI
Szlachcic Na Zagrodzie
POWIEŚĆ OBYCZAJOWA Z XVIII W.

(Ciąg dalszy)

Strach!...
Jeno przytomność stracił i zamrzczył w nieprzytomności.
Ale myśli nie chciały się niechcą, pamięć stała się niepamięcią...
... Dziewczyna czuła, myśli i rozumie...
— Nijak się wyrwać z uścisku, nijak wymoczyć zlitowania!... Pewnikiem dno już niedaleko a u góry zielenieje toń wody, widać się wężowicie łodygi grzbieli, chwile się grzebień wodny, śmigają barwne płotki i karasie, czepcząc mściwie: „Chwytałaś nas nieraz na wędkę zdradliwą — za swoje teraz masz!”...
Potwór nie daruje, nie wypuści zdobyczy!...
Już wół opasał i ciągnie do siebie, już wargami przylgnął do oczu i błękit z nich wypija...
Ale bólu żadnego nie czuje, jeno zamknięte powieki otworzyć się nie mogą, tak im dobrze z onym snem i z onym ssaniem okrutnem, jeno jakieś ciepło dziwne do serca przez serce się przelewa, omdlałość luba, spokój bez pragnienia zmian już żadnych... Ni dręszczy konania, ni chłodu topieli nie czuje.
Nie kłamała bajka, mówiąca o czarach wód! nie kłamała bajka, mówiąca o głębi rozkoszy!...

Snij, królowo, snij!
Srebrne rosy pij...
Spłyną białych lilij zwoje
Na pierś twoją, oczy twoje...
Pośród lilij śpij!...

Marzy się bajka, senne pochyla się czoło, skronie opierają się o miękkie postanie mchu, lilje się sypią, sypią... na czoło, na usta, na pierś...
Westchnięcia i do lilijowego snu się układa. Chciałaby jeno raz jeszcze powieki otworzyć, po zaczerpnięciu rozejrzeć się krainie, przyrzyć się czarodziejstwu świata podwodnego, lecz im unieść się nie pozwala miękki, ciepły pocałunek fali...
Tak cicho, tak sennie, tak dobrze...
Niema jak śmierć... przez utopienie się!... Lekko duszy, lekko sercu... Ludzie nie wiedzą nic, że dusza ma serce... Bije równo, rozkosznie... Raz — dwa, raz — dwa...
Nagle drgnęła, taki ją dziwny dreszcz przeszedł — i otworzyła powieki...
Jezu!...

Zdziwienie odmalowało się w oczach.
A to ci nie dno otchłani, jeno bóg, jasny świat! nie potwór żaden w ramionach ją trzyma, jeno on posąg z brązu, on rycerz płomienny, a tak patrzy w jej twarz, w jej oczy, jakby nie syty był błękitów, którym słońce zbierzeń upajał się, gdy ona w bezprzytomności na dnie srebrnej topieli leżała. Uśmiech na ustach, a oczy rozmiłowane: na lewej ręce ją trzyma, jakby marne piórko przez przelotnego ptaszka uromione, a ciepłem technie, a nie srogości w sobie nie ma, jeno, jakby sam nie wiedział, co dalej robić ma; jeno, jakby rad był z onej niewiadomości, z szelestu krwi, z bicia serca, z rumieńców, które się nagłe na jagodach jej zjawiały.

Jak się to stało, co się stało?... wdy łódź uderzyła o kamień, fale prysnęły, białozielona toń wody rozlała się wokół. Gdzie łódka?
Stoi u brzołgu i podbijana łalami, kołysze się lekko.
Był-że to sen?
Nie miała jeszcze snów tak dziwnych...
Rozgląda się... Coś jej tamuje ruchy...
Czuje ciężar sukni — i chłód...
Przemoknięta do nitki.
Obróciła wzrok na rycerza — i patrzy...
A i on mokrutki cały, jakby ze szczerzej kąpieli wyszedł. Wtedy ogień uderzył jej na twarz — i skoczyła na ziemię.
— Waszmość...
— Onufry Kasza do usług jejmość panny.
— Co to się stało?
— Niebezpieczna kąpiel.
— I niebezpieczna — dodała — podnosząc oczy na wybawcę swojego.

— Dla waćpanny, bo ja...
— Dziękuję — rzekła z powagą wojewodzianki, podając mu rączkę.

Pan Onufry chciał ucałować to pieścidełko, lecz dziewczyna usunęła dłoń lekko, a słońce przypomniała sobie, jako ony potwór tulił ją a do serca przyciskał, jako wehaniał w siebie błękit jej oczu, bo znów płomienie uderzyły na twarz, aż szyla i ramiona rózem się okryły.

Nie wiedząc sama dlaczego, chciała ten ramion rumieniec reklamą zakryć... i wtedy spostrzegła, że sukienka była na piersiach przetrwana, i że woda lekkie muśliny do cna przesycała. Wtedy nie patrząc już po za siebie, nie widząc nic przed sobą, jeno wielki wstyd czując, po kamienistym, nierównym grzbie do kołyszącej się łodzi zbiegła. Ale zmoczona na nie szatka ciążyła, opłatywała kolana, przylegała do bioder, rysując ich kształty przedziwne.

Dziewczyna czuła instynktem niewieściem, że jako rusalka wyglądać musi, że oczy rycerza obejmują ją całą, że rajskać się pieszczą widokiem — więc gwałt na do łodzi wzmógł wstyd. Potknęła się raz i drugi... ale już brzeg, już łódź jest...
Skok jeden — i na niej.
Gdzie woda?
Zamroczyła jej się w oczach.

(Ciąg dalszy nastąpi)

CHWAŁA MICKIEWICZA W PARYŻU.

Uroczystości setuletniej rocznicy ukończenia przez Adama Mickiewicza wielkiej epopei p. t. „Pan Tadeusz w Paryżu” miały — jeśli się można tak wyrazić charakter wielostronny: czczono samą rocznicę poematu, uznanego i przez nas i przez Francuzów za jedno z arcydzieł literatury świata; oficjalne i literackie sfery podejmowały delegację Polskiej Akademii Literatury przybyłą do Paryża na obchód stulecia nieśmiertelnej książki. Z okazji stulecia „Pana Tadeusza” i wizyty Akademików Literatury Polskiej w Paryżu wystąpiła naczelna instytucja humanistyczna francuska t. j. College de France, tworząc wyjątkowo podniosłe fany i dla uczczenia profesora College de France z przed wieku — Adama Mickiewicza i dla powitania Akademików Literatury Polskiej.

Ci ostatni przybyli do Paryża w następującym składzie: W. Sieroszewski (prezes), J. Kaden-Bandrowski (sekretarz), Z. Miriam-Przemyski i J. Kleiner.

Rzecz jasna, iż aby można było w środowisku francuskim obchodzić stulecie najpiękniejszej książki literackiej polskiej trzeba było, aby te książki przetłumaczono odpowiednio na język francuski. Pod przewodnictwem świętego poety naszego J. Lechonia dokonano takiego przekładu znany pisarz francuski, a zarazem znakomity polonista Paweł Casin.

Casin dokonał przekładu po dwuletnich, rzetelnych wysiłkach, przenosząc poezję Mickiewicza na prozę pełną doskonałości soczystości w opisach humoru we wszystkich scenach obyczajowych.

Przekład francuski „Pana Tadeusza” w wydaniu książkowym poprzedza piękna przedmowa akademika i ministra spraw zagranicznych Francji p. Ludwika Barthou, który nie waha się porównywać „Pana Tadeusza” z Iliadą Homera.

Uroczystości na cześć „Pana Tadeusza” i przybyłych do Paryża Akademików Literatury Polskiej trwały od 13 czerwca do 18 czerwca. Odbywały się one już w College de France, już w Bibliotece Polskiej na Quai d'Orlean, oddanej na ten czas przez Krakowską Akademię Umiejętności do dyspozycji Polskiej Akademii Literatury, już w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej.

Po audjencji i serdecznym przyjęciu u Prezydenta Republiki francuskiej Lebrun a, zerknęli się w Ambasadzie polskiej nasi Akademicy Literatury z wyborem znakomitych pisarzy i uczonych francuskich, zaproszonych na obiad przez p. Ambasadora Chłapowskiego. Na obiedzie tym wzięły p. Ambasadorkę tłumaczową „Pana Tadeusza” Pawłowi Casin komandorje orderu Polonia Restituta.

W zebnaniu poobiednim, prócz najwybitniejszych członków Akademii Francuskiej, ministra oświaty p. Berthoda, rektorów wyższych uczelni i wielu znakomitych pisarzy francuskich wzięli również udział Józef Mickiewicz, ostatni z żyjących synów Adama.

Józef Mickiewicz, mimo podanego wieku (ma przeszło lat 80), ludzko podobny do ojca, mimo, że Polskę opuścił w r. 1865 bardzo poprawnie mówi po polsku, nie wraca zaś do kraju jedynie w obawie, że swych dawnych znajomych nie znajdzie już na ich dawnych miejscach.

Zapewniłem szanownego starca, że wszędzie znajdzie w Polsce jaknajlepszych znajomych i wszędzie w Polsce wszyscy w każdym domu, do którego zapuka przyjmą syna Adama Mickiewicza z otwartymi rekoma.

Następnego dnia, to jest 14 czerwca r. b. delegacja Akademików złożyła wieniec Polskiej Akademii Literatury u stóp pomnika Mickiewicza na placu Alma. Już w dwie godziny później odbyło się odsłonięcie tablicy pamiątkowej na domu przy ulicy de Seine, gdzie Mickiewicz pracował nad „Panem

A WEAPON THAT HITS TWO WAYS

O Oczach i Okularach.

— Pisz DR. F. M. STAPIŃSKI, Optometrysta —
1551 W. Division Ul., Tel. Armitage 2464

Dział niniejszy zawiera artykuły treści ogólnej z zakresu optometrii oraz odpowiedzi na pytania Czytelników. Pytania anonimowe pozostawione będą bez odpowiedzi. Zapytania należy skierować wprost do Referenta Działu, załączając pocztowy znaczek 5 centowy.

ZAWODY WYWOŁUJĄCE CHOROBY ZEWNĘTRZNYCH CZĘŚCI OCZU.

(Dokończenie).

Wobec zagadkowej przyczyny drżenia oczu, trudno jest

podać jakieś środki zapobiegawcze, ważnym jest jednak, że często można przewidywać, że wystąpi „nystagmus” i zwłaszcza

zawczasu usunąć powody, które drażnią oczy. Przed wystąpieniem tej choroby, dadzą się na jakiś czas przedtem zaobserwować pewne objawy zwiastujące, a mianowicie człowiek nie jest panem swoich oczu i ich ruchów, mawia unikając tych ruchów, zastępując je odpowiednim zwracaniem głowy, a gdy mu się poleci spojrzeć w pewnym kierunku, to robi to z wysiłkiem i z przermą. U takiego zawsze przedzie lub później występuje „nystagmus”. — Może to być bardzo ważną wskazówką i powinno wpłynąć, aby wszyscy ci, którzy mają skłonność do tego, byli perdycecznie i to często badani.

Niemia wypadku choroby oczu wśród górników, którzyby się nie dał całkowicie wyleczyć, jakkolwiek nie raz potrzeba do tego lat całych. Zaprzestanie roboty w kopalni jest konieczne, bo dopóki chory nie porzuci swej pracy, wyleczenie nie jest możliwe. Naodwrót samo tylko zaprzestanie roboty w kopalni bez innego leczenia nawet wystarczy. Pamiętajcie tylko należy, że zaniechanie jej musi być stałe, górnik nie może nawet po całkowitem ustąpieniu drażnienia oczu powracać do dawniejszych zajęć pod groźbą recydywy, bezpnie jednak mo że się oddać innej pracy poza kopalnią.

Muszę tu jeszcze podkreślić jeden wzgląd, dla którego usunięcie z kopalni górnika, dotkniętego drżeniem oczu, jest koniecznem. Nieraz zachodzi

potrzeba przekonania się o ilości gazów w kopalni: w tym celu wysyła się do szybów górników z lampkami bezpieczeństwa, a próba polega na tem, że już przy obecności 2 do 3 procent gazu pojawia się nad światłem lampki tęcza, co jest oznaką grożącego niebezpieczeństwa. Otóż przekonano się, że górnicy, cierpiący na nystagmus, nie są w stanie tego dostrzec, skutkiem pozornych ruchów, które przed ich oczyma wykonywa światło lampki, a przez to mogą narażać siebie i towarzyszy na niebezpieczeństwo życia.

Istnieje cały szereg szkodliwych wpływów, związanych ściśle z pewnymi zawodami, które drażnią zewnętrzne części oka, wywołując uporczywe zapalenia powiek, spojówek, a nawet i rogówek. 1) Działanie wysokiej temperatury, na którą narażeni są robotnicy w hutach szkła i żelaza, w fabrykach porcelany, w odlewniach, kowale, kucharze i piekarze. 2) Działanie gazów drażniących; górnicy w wielu kopalniach, robotnicy w rafineriach siarki, w fabrykach białenia materij inianych, je dwalnych i kapeluszy słomkowych, do czego używany bywa kwas siarczowy, robotnicy w fabrykach różnych kwasów i alkochołów, dalej kanalarze, polielacze cyny, chemicy itd. 3) Działanie plynu i kurzu; robotnicy rolni i drogowi, murarze, kamieniarze, rzeźbiarze, węglarze, grepiarze i maszyniści. 4) Prace i robotnicze w wielkich palniach chemicznych narażone są na działanie pary, wilgoci, różnych wiewiów, a prócz tego często także na zarażenie się chorobą infekcyjną, jeżeli mają do czynienia z bielizną od chorych takich pochodzą.

Wszystkie więc te zawody wymagają z jednej strony świądomości grożącego niebezpieczeństwa, z drugiej wzorowych urządzeń ochronnych.

W Chicago zabija się około 6,000,000 świń rocznie.

Na wolną chwilę.

Pisz Ks. T. S. Ligman, C.R.

Kościuszcze, jako mistrzowi pod tym względem, polecono w roku 1781 ufortyfikowanie Halifaxu, na rzece Roanoke, w North Carolina.

W roku 1782 pułkownik Kościuszczo otrzymał dowództwo nad milicją South Carolina.

W tym samym roku Kościuszczo czynił w okolicy Charlestonu niebezpieczne i ważne zwiały. O wynikach swej rzetelnej i szczerliwej pracy donosił generałowi Greene.

W jednym z swoich listów Kościuszczo uprasza dla murzyna, sługi zmarłego pułkownika Lawrence, o nieco z pozostałej garderoby, dodając, że i nagie ciała murzyńskie również mogą znieść nieco dobrej bielizny i ubrania podobnie jak i nasze białe.

W liście do generała Greene Kościuszczo opisuje plan, podług którego można by zabrac nieprzyjacielowi tysiące sztuk bydlę, owiec i świń.

Kościuszczo miał dużo kłopotu ze smuglerami żywności dla Anglików w okolicy Charleston.

W liście do generała Greene, Kościuszczo donosi, że ma pewne poufne informacje o przygotowaniach sekretnych ze strony Anglików do opuszczenia Charleston.

W roku 1783 generał Greene nalega na Kościuszkę, by uopniął się w Kongresie o swoją pensję i wynagrodzenie służby nie mu należne. Trzeba wyznać skromności pod tym względem, mawiał Greene Kościuszczo.

W liście pożegnalnym do Generała Greene, z dnia 14 lipca, 1784, pisze pomiędzy innemi:

Niewiadomo co nas czeka; nieraz nadzieje najpomyślniejsze zawodzą a znajdujemy tylko cienie i widoki podobne do obrazów lustrzanych, które nie są w stanie dać zadowolenia.

Odjeżdżam do Francji. Proszę wstawić się w Kongresie, bym otrzymał nominację na głównego inżyniera z rangą generała brygady. Przydałoby się to w razie niepowodzenia w ojczyźnie.

Następnie dziękuje za gościnność, życzliwość i przyjaźń doznana.

W końcu prosi o wiadomości osobiste i o sprawach narodowych, gdyż żył się z krajem i narodem i chce okazać się dobrym patriotą gdziekolwiek będzie. Kościuszczo

po wyjeździe czuł się nieszczytliwym i tęsknił za Ameryką.

W liście z Warszawy do majora Haskell, z dnia 15go maja, 1789, ubolewa nad śmiercią generała Greene i proponuje wzniesienie pomnika lub mauzoleum z wdzięczności dla generała.

Żali się również, że Kongres nie może wypłacić należnego żołdu dawnym oficerom Wojsny o Niepodległość.

W jednym z późniejszych listów Kościuszczo żali się, że liche zdrowie nie pozwala mu podróżować. Musi się kontentować czytaniem dzieł przy ciepłym kominku.

Z listów widać, że Kościuszczo posiadał akcje w Pennsylvania Banku.

W roku 1797 Washington zapraszał Kościuszkę do Mount Vernon, lecz z powodu braku zdrowia nie mógł Kościuszczo zadosyć uczynić prośbie.

Jednym z najserdeczniejszych przyjaciół Kościuszki był Tomasz Jefferson.

Kościuszczo został generałem brygady w roku 1783 na rekomendację Washingtona.

Podczas wojny ponownej z Anglią pisze Washington do Jeffersona, w roku 1813, by w za wielkiej ambicji nie zabierać całej Kanady, gdyż zbytby pewność w braku wroga w sąsiedztwie uczyni was miękki. Wypada jednak ty le zabrac, by nie mieć potęgi za plecami. Potem zaleca użycia lekkiej kawalerji w niewydmawnych lasach, oraz odpowiednie i dostateczne zaopatrywanie armji w prowizje wraz z przestrzeganiem surowo dyscypliny wojskowej.

Na generałów, radzi, nie wybierać samolubów. Uderzajcie pierwsi na wroga i to z dwóch pozycji odrazu.

Kościuszczo zrobił plany na trwały do przewożenia wojsk Washingtona.

W roku 1814 Jefferson zamienił majątek Kościuszki w sumie \$8,000.00 a deponowany w banku Pennsylvania, na bondy Skarbu Stanów Zjednoczonych. Przy przerachowywaniu przypaado Kościuszcze \$12,700.

W swym testamentie, pozostawionym u Jeffersona, a datowanym 5go maja, 1798, poleca Kościuszczo użycie swego majątku na wykupywanie niewolników i na ich kształcenie. Dopiero w roku 1826 polecenie to wykonano.

KTO BYŁ PIERWSZYM FASZYSTĄ?... KOŚCIUSZKO.

Tak Zapewnia Nas Tygodnik Francuski „Lu”.

Nie bez zdziwienia czytamy w ostatnim tygodniku francuskim „Lu” artykuł o następującym tytule: „Pierwszy szkieł rewołucji faszystowskiej w roku 1794”. Autor niepodpisany, wyjaśnia ów tytuł następująco: „Próba Tadeusza Kościuszki w roku 1794 omal nie doprowadziła do utworzenia rodzaju dyktatury... faszystowskiej (!) w Polsce, która przechodziła właśnie najsmutniejszy okres swych dziejów”. W dalszym ciągu autor przytacza wyjątki z pisma francuskiego, które zostało założone w Warszawie specjalnie w tym celu, aby Francję informować o przebiegu rewołucji.

Dlaczego dyktaturę Kościuszki należy uważać za próbę pierwszego faszystwu, a nie, powiedzmy, dyktaturę Cromwella, czy Juliusza Cezara? — Czyżby „ostre kosy nasze” przypominały siekiery, umieszczone w różgach liktorskich, czyżby sukmany miały być prawozorem czarnych koszul, czyżby autor widział faszizm Kościuszki w nałożeniu specjalnych podatków na właścicieli domów i gruntów?

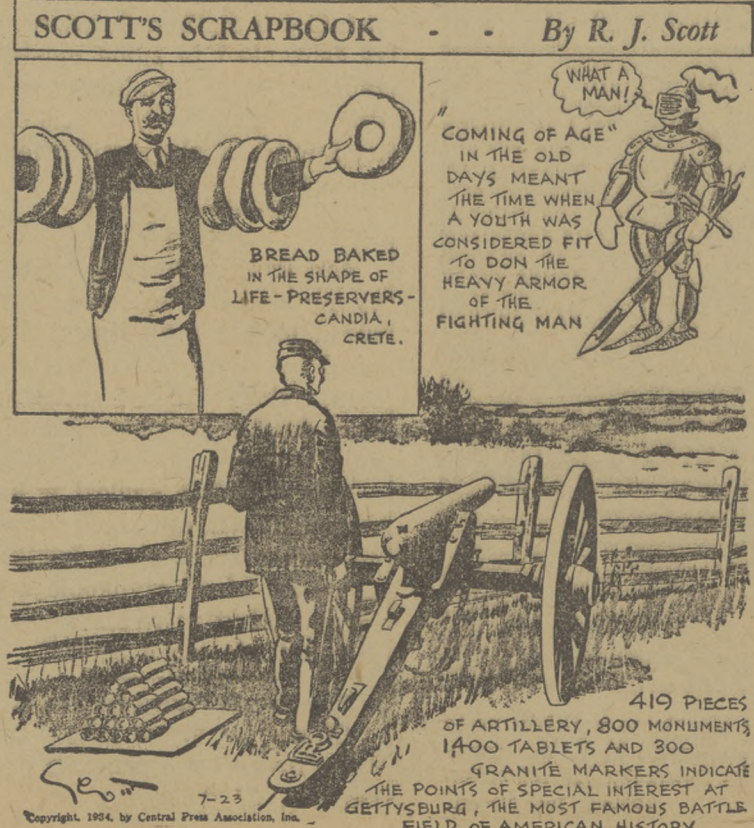
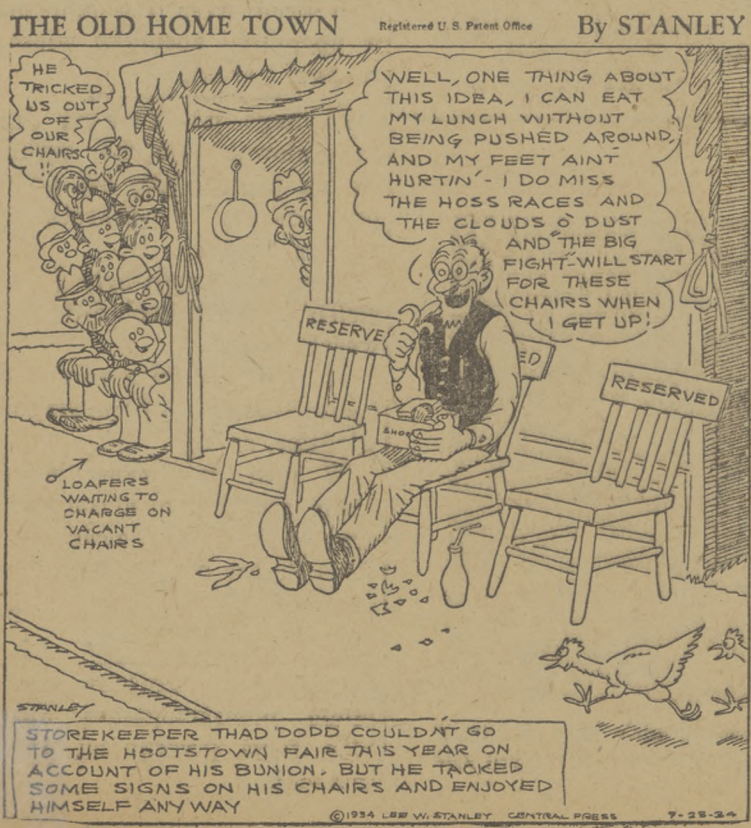
Wspomniany artykuł przytacza dekret podatkowy dla mieszkalców Warszawy: 1) Wykupa, bo inaczej znośliby gotowane jajka.

Przesada.

Dwaj komiwojażerowie opowiadają sobie przygody z własnych podróży. Jeden z nich mówi:

— Gdy byłem w N. Yorku, panował tam taki upał, że smola kapła z dachów wielkimi kroplami.

— Eh, to nie — odpowiada drugi — Gdy byłem w Afryce zeszłego roku musieliśmy dawać kurom kawałki lodu do lyania, bo inaczej znośliby gotowane jajka.

Z Kantowa.

Klub dziewcząt „Scatter Joy Circle” będzie miał specjalne i bardzo ważne posiedzenie dziś wieczór w sali klubowej, pod szkołą. Wszystkie członkinie są proszone o przybycie.

Cały komitet i subkomitety pikniku parafjalnego mają się zebrać dziś wieczór, zaraz po nabożeństwie, na bardzo ważne posiedzenie. X. prob. T. Kłopotowski C.A. prosi wszystkich o obecność. Piknik, jak już wiadomo, odbędzie się w środę, dnia 15go sierpnia, w ogrodzie Elm Tree Grove.

We czwartek przypada uroczystość św. Anny, patronki tu-tejszej parafji. Suma czwartek odprawiona będzie o godzinie 9 rano. Wieczorem zaś o godzinie wpół do ósmej będą uroczyste Nieszpory, kazanie i procesja, a na zakończenie całowanie relikwii św. Anny.

Tow. Polek św. Anny przystąpi do Spowiedzi św. w środę, a do Komunii św. we czwartek rano na Mszy św. o godzinie 8ej. Msza św. będzie na intencję towarzystwa.

Dziewice Bractwa Serca Marii będą miały swe posiedzenie w środę wieczór, zaraz po nabożeństwie. Uprasza się wszystkie członkinie o przybycie.

W przyszłą sobotę do Spowiedzi św. przystąpi Bractwo Młodzieńców św. Józefa, zaś do Komunii św. przystąpi na Mszy św. w niedzielę rano, o godzinie pół do ósmej.

Jutro rano z kościoła tutajszego o godzinie 10ej odbędzie się pogrzeb śp. Edwarda Bieszcza; zwłoki jego pochowane będą na cmentarzu św. Wojciecha.

Państwo Józef i Karolina Truchel obchodzą będą w przyszły piątek srebrny jubileusz swego pożycia małżeńskiego. Z tej okazji w dniu tym o godzinie wpół do ósmej odprawiona będzie Msza św. na ich intencję.

W przyszłą sobotę na kobiercu ślubnym w kościele tutajszym staną o godzinie 10ej rano p. F. Szczepanek z panną Rozalją Chabut; o godzinie 11ej rano p. Józef Zubka z panną Franciszką Swider; o godzinie 4ej po południu p. Józef Jajko z panną Anielą Iwcznik.

W niedzielę, dnia 19go sierpnia Kantowa wybiera się do klasztoru Sióstr Franciszkanek w Lemont, Ill. Tam też w dniu tym, o godzinie 1ej po południu X. Arkadiusz Krzywonoś, Franciszkanin odprawi polowe nabożeństwo i wypowie kazanie. Później będzie zabawa w lasku św. Franciszka. Wyjazd specjalnymi autobusami.

Tabela Rekordów Szybkości w r. 1933.

Tabela rekordów szybkości jest obecnie miarą i świadectwem postępu. Oto jak przedstawia się tabela rekordów w roku 1933. Najwyższą szybkość należy do hydroplanu, pilotowanego przez Angla (Włoch), który uzyskał szybkość 680 km. Tuż za nim uplasował się amerykański lotnik, James H. Wedell, osiągając na samolocie 488 km. Malcolm Campbell jest królem szybkości na ziemi; samochód jego osiąga 435 km. Na wodzie rekordzista jest Amerykanin, Gary Wood który uzyskał na łodzi motorowej 206 km. Dla porównania należy zaznaczyć, że szybkość kuli karabinowej wynosi 2032 km., szybkość kuli rewolwerowej — 872 km.; szybkość obrotu ziemi 1,600 km.

Matka zabiła córkę „z litości”.

Guthrie Center, Ia. — Jessie Hopkins, lat 43, po tygodniu in-dagacji przed ławą wielkopry-sięgłych, przyznała się do zabi-cia 17-letniej córki, chorej umy-słowo. Wołać, by córka raczej umarła, niż poszła na całe życie do domu obłąkanych, matka urządziła dla niej wesołą za-bawę urodzinową i nakarmiła ją kurczeciem zaprawionem strychniną. Skazano ją na do-żywny pobyt w więzieniu dla kobiet.

NA POSTERUNKU.

Żołnierz kalifornijskiej gwardji narodowej, stojący na posterunku za barykadą na ulicy. Barykady takie powstawano w główniejszych punktach miasta San Francisco, gdzie trwa dotychczas strajk generalny.

Promienie Roentgena w Służbie Komory Celnej.

Promienie Roentgena zastoso-wano po raz pierwszy we Francji w r. 1900 dla wykry-wania kontrabandy na grani-cy celnej. Ale ówczesne apa-raty niezbyt udoskonalone nie pozwoliły na osiągnięcie pożą-danych rezultatów. Obecnie system ten wprowadziła u siebie Holandia, głównie w celu wykrywania i zwalczania kon-trabandy drogich kamieni przez granicę. Wszystkie kom-ory celne na granicy hollen-dzkiej posiadają obecnie bio-ura radijaskopijne. Zbyt dużą stała się teraz duża i uciążli-wa procedura przeszukiwania bagażu, szperania po walizkach i kieszeniach pasażerów. Każ-dego, kto przekracza granicę Holandji, prowadzi się do bio-ura radijaskopijnego, tu podda-je się go prześwietleniu, a nie-dyskretne promienie X ujawni-ają często zadziwiające fak-ty.

Statystyka tych biur dowo-dzi, że jeden z każdego dwóch pasażerów uciążliwie prze-wieźć coś przez granicę, czego nie chce poddać ocenie. Na e-kranie ukazują się z całą wy-razistością zarysy pochowa-nych przedmioty zegarków, broszek, biżuterji. Przedmioty te są chowane w kieszonkach wewnętrznych, schowkach wy-drażonych w obcasach, ukryte we włosach, i tak dalej.

Zdarzyło się na przykład, iż prześwietleniu poddano pasa-żera ze złamaną nogą, ujętą w opatrunek gipsowy. Który z celników odważyłby się na-ruszać taki opatrunek? Ale promienie X nie boją się za-d-

nej przeszkody, omijają ją. U-każają one oczom celników zu-pelnie zdrową kość, bynaj-mniej nie złamaną, a zato u-jawniły schowane w gipsie trzy zegarki i branzoletkę! Oczywiście sukcesy te może odnosić radijaskopia tylko tam, gdzie chodzi o wykrycie kon-trabandy normalnej, uprawia-nej na drodze „legalnej”. Tam, gdzie kontrabandziści korzy-stają z tak zwanej „zielonej” granicy dla przemycania nar-kotyków, tytoniu, jedwabiu, drogich kamieni, broni — tam promienie X nie mają nic do roboty, a przychodzi do głosu inne środki przeciwdziałania: wywiad, straż graniczna, pod-słuch, psy policyjne, reflektory.

LEKARZE W POLSCIE.

Według ostatnich obliczeń, na terenie Polski praktykuje 10,644 lekarzy, 3,157 lekarzy-dentystów, 9,554 akuserek, o-raz 1,923 felczków. Na 10,000 mieszkańców przypada przecięt nie 3.3 lekarzy, 1 lekarz-denty-sta i 3 akuszki. Na terenie województw cen-tralnych praktykuje 2,589 le-karzy, 1,192 lekarzy-dentystów, 3,392 akuserek i 1,202 felcz-ków, na terenie woj. wschod-nich 1,160 lekarzy, 473 lekarzy-dentystów, 883 akuszki i 410 felczków, w woj. zachodnich 1,493 lekarzy, 198 lekarzy-dentystów i 1,118 akuserek, na te-renie woj. południowych 3,067 lekarzy, 157 lekarzy-dentystów i 2,860 akuserek.

Czytajcie Dziennik Chicagoski.

POŚREDNICZĄ W STRAJKU.

E. F. McGrady, z lewej, członek regionalnego wydziału pracy w San Francisco, i gen. Johnson, administrator N. R. A., miano-wany szefem układow arbitrażowych ze strajkującymi robotnika-mi portowymi.

Z 31-szej Wardy.

Dziś wieczór, w sali Kraków, pnr. 2701 ul. Thomas, róg Washtenaw ave., odbędzie się półroczne posiedzenie Polsko - Amerykańskiego Demokratycz-nego Klubu 31-ej Wardy, na które wszystkich członków i o-bywateli w tejże wardzie za-mieszkałych zaprasza prezes, Franciszek J. Kruppa.

Klub Demokratycznych Pań 31-ej Wardy urządzi w przy-szłą niedzielę, dnia 29go lipca, pierwszy doroczny piknik, jaki się odbędzie w ogrodzie Niles Garden, pnr. 7124 Milwaukee ave. na północnej stronie od cmentarza św. Wojciecha. Po-czątek o godz. 1-ej. Prezeska pani Teresa Odachowska całą Polonję z tejże wardy zaprasza do wzięcia udziału.

W dzielnicach Helenowa i Fidelisowo coraz więcej Mur-ów się znajduje. Ażeby jed-nak zapobiec dalszemu rozwo-jowi tejszy rasy w okolicach za-łożone zostało stowarzyszenie, t. zw. „31st Ward Civic Club”, którego celem będzie wyczyszczenie elementu czarnego z tej-ż okolicy. Spodziewanem jest, iż i polskie kluby w 31ej war-dzie przyłączą się do tej pracy.

W kwatrze klubowej pnr. 2659 Augusta blvd., róg Wash-tenaw ave., obecnie każdego wieczora są wypełniane aplika-cje tak na pierwsze jako też i drugie papiery obywatelskie. Według nowego prawa mężczy-źni, których żony mają drugie papiery obywatelskie obecnie, o ile wykażą, że zamieszkują w tym kraju przez ostatnie trzy lata, mogą zaraz złożyć aplikację na drugie papiery.

W niedzielę, dnia 5go sier-pnia, w ogrodzie Zourkisa, w Bensenville, Ill., odbędzie się piknik urządzony przez Polsko-Amerykański Demokratyczny Klub 31-ej Wardy. Wyjazd w dniu tym nastąpi z przed kwa-tery, o godzinie 12-iej w połud-nie. Do komitetu urządzającego wchodziłyoby W. Bart kowiak, J. Kowalski, K. Jakubek i F. Skurniak.

Za staraniem p. Fr. Zintaka, polskiego lidera demokratycz-nego Klub Demokratyczny Pań obecnie został przyjęty jako of-icjalny klub demokratyczny Polek i nasze Polki w wardzie tej zamieszkałe mogą obecnie śmiało iść naprzód. Do zarządu Klubu Pań wchodzi: Teresa Odachowska, prezeska; Pauli-na Stelnicka, wice-prezeska; Eleonora Jaglinska, sekr. prof. Ewa Nosal, sekr. fin. i Marja Ropacewicz, kasjerka.

DOBRODUSZNY POLICJANT

Policjant angielski cieszy się opinią człowieka dobrodusznego, choć przestrzegającego o-bowiązków służbowych. Jeden z takich stróżów bezpieczeństwa publicznego natknął się koło Charing Cross, w okolicy Lon-dynu, na żebraka, w chwili, gdy ten prosił o jałmużnę przechod-niów. Ponieważ żebranie jest tam przestępstwem, przeto poli-cjant wyjaśnił to interesowane-mu, żądając odeń jako grzywny 6 szylingów. Żebrak przeskakał wszystkie swoje kieszenie, ale znalazł tylko 5 szylingów. Po-prosił tedy policjanta, aby mu zredukował grzywnę o tego bra-kującego szylinka. Na to złama-nie przepisów jednak nie zgodził się policjant.

„Szkoła mówić” rzekł on do żebraka, „przepisy mówią wy-raźnie o 6 szylingach grzywny za żebranie i tę sumę musisz zapłacić. Mogę co najmniej zgo-dzić się na to, że będziecie da-lej żebrali, aż zbierzecie owego brakującego szylinka.”

Rekordy.

Jim kupił parasol. Z obawy, by mu ktoś go nie skradł, przy-czepił kartkę z napisem: „Pa-rasol ten jest własnością bok-sera, który zdobył mistrzo-stwo Anglii. Wróci on za 5 mi-nut.”

Pewnego dnia znalazł w ka-wiarni na wieszadle, miast swe-go parasola uciepioną kartkę: „Parasol zabrał szybkobiegacz, który zdobył mistrzostwo Ang-lii. Już nie wróci tutaj.”

Z rachunku adwokackiego. Obudziłem się w nocy i go-dzinę myślałem o pańskim pro-cesie... 25 dolarów.

Książka Jako Kopalnia Złota.

Anglia jest krajem, gdzie poczynny autor może sobie u-rządzić życie bardzo wygodnie honorarja literackie bowiem sięgają tam sum, na nasze po-jęcia wprost zawrotnych.

Toteż wielkie zdumienie wy-wolała przed dwoma laty wia-domość, że po śmierci Walla-ce'a w lutym 1922 r. rodzina jego pozostała niemal bez środ-ków do życia. Jaki, ten pisarz, którego wyrzucił sobie wydaw-cy, którego książki cieszyły się największą na całym świecie popularnością i który — jak mówią — pisał, a raczej dyk-tował całą powieść w przecią-gu 24 godzin, nie potrafił na-wet zarobić tyle, by zapewnić byt swej żonie i dzieciom?

Przeciwnie. Wallace zarabiał bardzo wiele. Ale nie liczył się z funtami, które przychodziły mu może zbyt łatwo, i prowa-dził bardzo kosztowny tryb ży-cia. Poza tem nigdy nie odma-wiał nikomu pomocy i rozda-wał pieniądze na prawo i na le-wo. Posługiwał się agentami, którzy oszukiwali go na potęgę, bo sam nie znał się na intere-sach i często tę samą powieść sprzedawał równocześnie kilku agentom i bezpośrednio wydawcy. Naturalnie, że wynika-ły stąd procesy i Wallace mu-siał płacić odszkodowanie i ka-ry. Uważał się jednak za boga-tego, a w testamentie swoim podzielił majątek na siedem równych części, z których trzy miała otrzymać żona, a pozos-tałe cztery miały przypaść w równych działach jego 4-ru dzieciom. Uważał, że każde z nich będzie z tego tytułu mia-ło 15,000 funtów rocznego do-chodu.

A tymczasem, gdy umarł, o-kazało się, że jest bankrutem. Młodsze dzieci trzeba było o-debrać ze szkoły, bo nie było za co płacić czesnego. Długi wynosiły 81,000 funtów, a na-leżytości — narazie jednak zu-pelnie nieściągalne — 18,000. Na dom Wallace'a zwała się zgraja wierzycieli, którzy jed-nak nie mieli na czym poszuki-wać swych pretensyj, gdyż wszystkie ruchomości zostały obłożone aresztem. Masie upad-łości Wallace'a wytoczono rów-nocześnie sześć procesów: trzy w Anglii i trzy w Stanach Zje-dnoczonych.

Wówczas na widownię wkro-czyli dwaj prawnicy, serdeczni przyjaciele zmarłego pisarza, którzy postanowili bezinteresownie przyjść z pomocą rodzi-ni jego i uporządkować spra-wy materialne. Okazało się, że interesy Wallace'a pogrążone były w nieopisanym chaosie. Agenci na swoją rękę i bez wie-dzy autora rozporządzali się je-go dziełami, udzielając autory-zacji na ich filmowanie róż-nym wytwórniom, to znowu po-zwalając na ich przeróbki sce-niczne i tłumaczenia na obce języki. Ze wszystkie ciągnęły olbrzymie dochody, które ni-gdy nie docierały do kasy Wal-lace'a.

Po rozpatrzeniu się w sytu-acji, dwaj przyjaciele zabrali się energicznie do oczyszczenia tej stajni Augiasza i teraz, po dwóch latach dokonali dzieła. Wszyscy dłużnicy masy upad-łości zostali zaspokojeni i ode-brali swe pretensje co do gro-sza. Książki Wallace'a jednak nadal są najbardziej poczytne-mi książkami na obu półkulach i nie przestały być prawdziwą kopalnią złota. Podobno w A-meryce sprzedaje się na trzy jego książki tylko jedną innych autorów. Płyną honorarja od wytwórni filmowych i od przed-siębiorstw teatralnych za prze-róbki sceniczne. Dziś dzieci pi-e-sarza, jednego z najpłodniej-szych na świecie (wдова u-

Pracodawca Ofiaruje Fabrykę Strajkierom; Prosi o „Dziab”.

Manorville, Pa., 23 lipca. — Robotnicy strajkujący w fa-bryce National Mirror Spe-cialty Co., w Manorville, Pa., są w kłopotach. Komitet z pie-ciu zawiązał się w biurze L. Sa-muelsa, właściciela, i oświad-czył: „Żądamy 8-godzinnego dnia, 5-dniowego tygodnia i minimum płacy 30 centów na godzinę.” „Boss” pomyślał chwilę, potrząsnął głową i po-wiedział:

„Powieć wam, co zrobię. Oddam wam fabrykę. Wy zaj-miecie się zarządem, ustanówicie godziny pracy, weźcie sobie płace z zysków i zapłaćcie mi pensję jako sprzedawców.”

Takie postawienie sprawy „zatkało” robotników. Po po-spiesznej naradzie powiedzieli, że nie mają dostatecznego doś-wiadczenia, aby zarządzać przedsiębiorstwem.

„Jakże zatem chcecie, aby człowiek z doświadczeniem zro-bił to, czego wy nie możecie?” — zapytał Samuels.

Komitet strajkowy pomy-słał jeszcze trochę i odszedł ze słowami: „Wrócimy póź-niej.” Udali się oni po poradę do Pittsburgha do pośrednika w regionalnym wydziale pra-cy i on stara się teraz wygła-dzić trudności.

Wzrost ludności japońskiej w Harbinie.

Harbin, stolica Mandżurji, niedawno stworzonego przez Japonję cesarstwa, ma wielki przyrost ludności japońskiej. W ciągu trzech lat ludność ja-pońska zwiększyła się w tem mieście z 4,000 na 10,000.

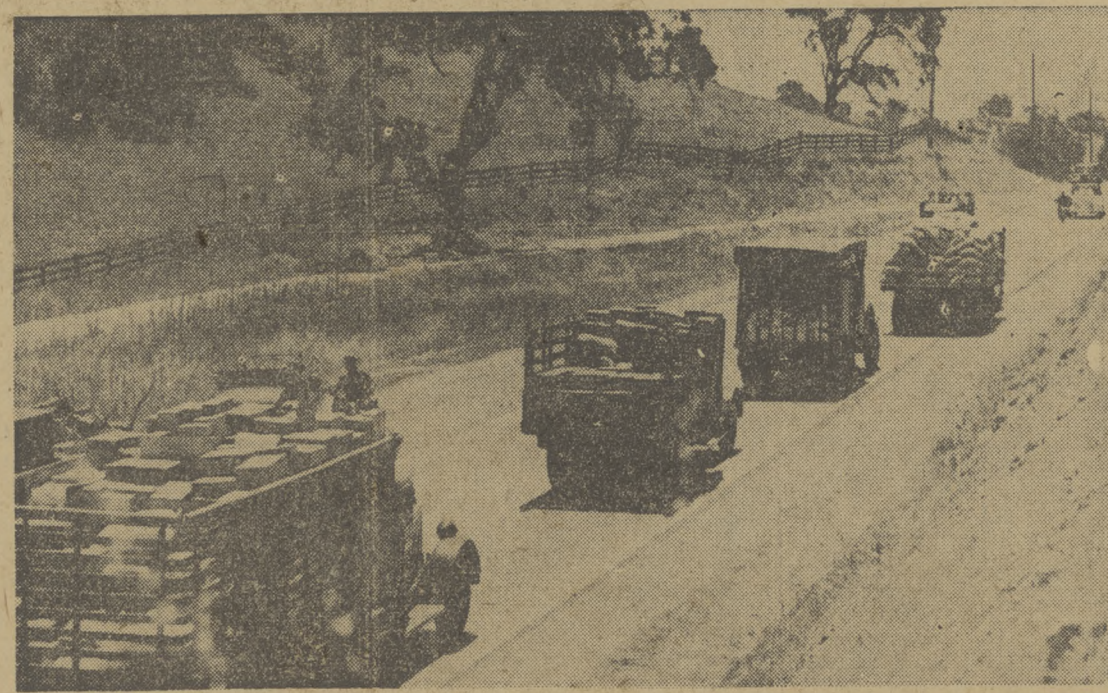
marła przed rokiem), mają za-pewniającą przyszłość i mogą u-ważyć się za ludzi bardzo za-możnych.

JAK WE FRANCJI NA WOJNIE.

Wielkie czolgi gwardji narodowej w Kalifornji, ustawione na straży wybrzeża. Wygląda to, jak prawdziwa wojna światowa we Francji.

ŻYWNOŚĆ DLA SAN FRANCISCO.

Samochody ciężarowe wiozą żywność do San Francisco po zdjęciu blokady nałożonej przez straj-kiérów. Strajk generalny został po trzech dniach odwołany i obawa głodzenia miasta zniknęła. (Kliska Int. News).

PIKIETY W HOUSTON.

Ryćina przedstawia uzbrojonych członków straży obywatelskiej w Houston, gdzie kilka dni temu doszło do poważnych starć między dwoma ułami pracowników portowych. W zaburzeniach tych zgi-nęło trzech robotników.

MIASTO UNJI LUBELSKIEJ.

Z OKAZJI 365 ROCZNICY POŁĄCZENIA LITWY Z POLSKĄ.

Szumiały jeszcze pogańskie bory na miejscu dzisiejszej Warszawy, gdy stanął w Lubli-nie na dzisiejszem przedmieś-ciu „Czwartek” drewniany koś-ciółek. Podanie mówi, że za-łożyłem jego był Mieczysław I. od którego panowania roz-poczynają się dzieje historycz-ne narodu polskiego. A było te-mu około tysiąc lat.

Od Bolesława Chrobrego o-trzymuje Lublin zamek drev-niany, potrzebny do obrony, gdyż miasto stało się wkrótce przedmiotem napadu i Haliczan i Litwinów i Pomorzan, a na-wet i Tatarów. Książęta polscy mają do Lublina sentyment wielki i odbierają go wrogom po zwycięstwach walkach.

Dopiero za panowania Ło-kietka Lublin oddycha swobod-nie wraz z całym krajem. — Pierwsze mury otrzymuje od Kazimierza Wielkiego, który buduje tam kościoły i klasz-o-ry. Szczególne przywileje otrzy-muje miasto od królów z rodu Jagiellonów. W Lublinie też do-konane zostało wiekopomne dzieło połączenia Litwy z Pol-ską w r. 1569 znane pod nazwą Unji Lubelskiej. W tym sa-mym roku był świadkiem Lub-lin wielkiej uroczystości skła-dania holdu i przysięgi przez Albrechta Fryderyka, księcia pruskiego.

Nadchodzą potem nieszczę-sne lata panowania Wazów. Ko-zacy Chmielnickiego palą przed-mieście Lublina, na miasto i na kraj spadają różne inne kłes-ki. Szwedom płaci Lublin wy-soki haracz, aby ocalić resztki swoich murów. W okresie Kon-federacji Barskiej za pomoc konfederatów płaci Lublin szturmem wojsk niemieckich i spalaniem całego Krakowskie-go Przedmieścia.

Po raz ostatni zrywa się bo-haterska dusza miasta na zew Kościuszk i pomaga organizo-wać powstanie. Niemul politycz-na Polski odbija się też i na rozwoju Lublina, który sta-je się miastem „zastępnym w historii”. Dopiero upadek Ro-sji i powstanie wolnej Ojczyzny daje Lublinowi możliwość za-jęcia wybitniejszego stanowi-ska w szeregu większych miast polskich.

OSZUKANY LORD.

Gdy po raz pierwszy wysta-wiono operę Joahima Rossinie-go pt. „Otello,” w roku 1816, entuzjazm publiczności był tak wielki, że w czasie przerwy wywoływano kompozytora bez końca. Wówczas to jeden z eks-centrycznych Anglików, zgłosił się do impresarja Rossiniego, niejakiego Barbaia, z propozy-cją ofiarowania mu 100 funtów szterlingów za frak z niebies-kiego sukna, który w ów wie-czór miał na sobie kompozy-tor. Impresario powtórzył pro-pozycję Anglika, Rossiniemu, który też zgodził się na układ, przesyłając jednak lordowi za-miast swojego, frak niebieski jednego ze swoich przyjaciół. Pieniądże otrzymane ofiarował na rzecz związku muzyków o-pery, a o całej historii dał no-tatkę do gazet.

Anglik, przeczytawszy w jaki sposób został oszukany, wpadł w gniew i chciał postać Rossi-niemu sekundantów. Kompozy-torowi udało się jednak uspo-koić lorda przez przesłanie mu w upominku kosmyku włosów ze swej peruki.

Pewnego pięknego dnia kwietniowego Goethe wybrał się na przechadzkę ze swym przyjacielem i sekretarzem Eckermannem.

Drzewa pokryte były świąża zielenią, w zarosłach ćwierkały wesołe ptaki.

— O ile chodzi o wiosnę — zaczął Goethe — to muszę po-wiedzieć, że...

W tym momencie Ecker-mann zaczął gorączkowo prze-trząsać kieszenie i zawołał:

— Proszę bardzo, Ekszellen-cjo, może innym razem!... Za-pomniałem ołówka!...

Obserwant oznacza osobę, pilnie przestrzegającą wszel-kich form grzeczności towa-rzyskiej.

Rząd Wykrył Wielką Szajkę Szmuglerów Złota.

Newark, N. J., 23. lipca. — Agenci tajnej służby mieli wykryć wielką szajkę szmuglerów złota, która zajmowała się wywożeniem amerykańskich monet złotych do Meksyku i sprzedawaniem ich Stanom Zjedn. z dużym zyskiem.

Szmuglerzy mieli wywieźć co najmniej \$250,000 w złocie do Meksyku i odsprzedać monety departamentowi skarbu. Przy jednym z aresztowanych członków szajki znaleziono \$9,416 w złocie.

Szajka dostawała po \$33 za każdą 20-dolarową monetę i skupowywała je w New Yorku i innych miastach płacąc premie aż do \$7 na złotą 20-dolarówkę.

Obserwatorzy jest to budynki przeznaczony na spostrzeżenia astronomiczne i meteorologiczne, zaopatrzone w przyrządy naukowe; spostrzegania, czatownia.

„Dillinger Wschodu” nie żyje. New York. — Herbert Myers, zwany „Dillingerem wschodu”, poszukiwany przez władze federalne za rabunek pocztowy, a przez policję kilku miast za morderstwa, zmarł z rany od kuli rewolwerowej, jaką dostał, kiedy stawiał opór przy aresztowaniu.

Para trucieli aresztowana. Hopkinsville, Ky. — Charles W. Cox, agent ubezpieczeniowy i Nell Baker, pielęgniarka, zostali aresztowani pod zarzutem otrucia dwóch córek Cox'a, 18-letniej Morelle i 10-letniej Wendy. Obydwie umarły z otrucia arsenikiem. Ani Cox ani pielęgniarka nie przyznają się do winy.

Wzięcie oskarża drugiego o morderstwo. Joliet, Ill. — Po trzech latach uporczywego milczenia, — W.

Neill, zasądzony na 30 lat więzienia za udział w zabiciu F. Sieberta w napadzie bankowym na salun, wymienił C. Fitzgeralda jako listownego mordercę. Fitzgerald siedzi w areszcie za drobną kradzież.

PGWÓDZ W RUMUNJI CZYNI SPUSTOSZENIA.

Bukareszt, 23. lipca. — 22 osób zginęło podczas powodzi spowodowanej żywiołową burzą trwającą przez 12 godzin, jaka nawiedziła prowincję Bukowinę i Banat. 20 wsi zostało zalanych. Komunikacja między Polską i Rumunią została przerwana. Po burzy ogromne masy owadów naleciały na port Galatz zmuszając ludność do ukrywania się w domach.

Jest jedna pociecha w czasie tegorocznych upałów, mianowicie to, że połowę lata mamy już za sobą i jeszcze za miesiąc, może półtora, nastąpią chłodniejsze dni. Pamiętajmy również, że jesień w Chicago jest zazwyczaj bardzo długa i po skwarnej lecie będzie dość czasu odpocząć i wypaść się wygodnie w jesień.

KONSTANCJA CHLEBOSZ

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza żona moja, matka, siostra i babka nasza, s. p.

członkini Różańca św. Drzewa 1-go Róż 12ej; Sercu Jezusa; M. B. D. R. przy zakonie Sióstr Policjańek; Tow. św. Jakóba, Gr. 793 Z. P. R. K. — po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 21-go lipca, 1934 roku, o godzinie 12:15 rano, w starszym wieku. Zamestkiwała pnr. 2346 N. Mulligan Ave.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 24-go lipca, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego A. R. Poteracki, 5753 Fullerton Ave. do kościoła św. Jakóba, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Stanisław, mąż; Roman, synowie; Stanisław, córki; Stanisław, synowa; Henryk Krzyżowski, zięć; Franciszka Ringa, siostra; Antoni Lembiński, brat i Poległa Borkiewicz, siostra w Polsce; wnuczki, wraz z całą rodziną.

Berkshire 6400-0401. 23

STANISŁAW KUROWSKI

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec nasz, syn mój i brat nasz, s. p.

członek Tow. św. Antoniego z Padwy, grupa 721 Z. N. P., po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 23-go lipca, 1934 roku, o godzinie 4:30 rano, przeżywszy lat 61.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 26-go lipca, o godzinie 9:30 rano, z domu żałoby pnr. 2334 Corne ul. do kościoła św. Jana Berchmanna, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Paulina, żona; Edward, Maksymilian, Klara, Cecylia i Helena, dzieci; Katarzyna Kurowska, matka; James Hawkinson, zięć; Marcin, Antoni i Józef, bracia; Maria, Stanisława i Agnieszka, bratowie; Robert, wnuk, wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy C. E. Knafliewicz, Armistage 0652.

JÓZEF MARCHLEWSKI

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy syn mój i brat nasz, s. p.

członek Tow. Najś. Imienia Jezus, Tow. Rycerzy Kolumba, Chicago Council, członek Wykonawczej Dywizji Amalgamated Association of Street and Electric Railway Employees of America, Division No. 908, American Legion, Exalted Post, po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 21-go lipca, 1934 roku, o godzinie 8:10 rano, przeżywszy lat 48.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 25-go lipca, o godzinie 9:30 rano, z domu żałoby pnr. 2232 So. Marshall Blvd., do kościoła św. Kazimierza, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Antoni, ojciec; Ludwik i Antoni Jr., bracia; Lucja Świerad, Waleria, Weronika Kuba, Maria Koepke, siostry; Maria i Marja, bratowie; Władysław Świerad, Józef Kuba i Szymon Koepke, szwagrowie, wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy Kazimierz Zarzycki, Rockwell 2573. 24

ANNA GROCHOWALSKA (GROSCH)

(Z DOMU MARCHLEWICZ)

członkini Bractwa Niewiast Różańca św., Zgie Drzewo, S-ma Róża, po długiej, lecz ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 23-go lipca, o godzinie 8:30 rano, w podszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 25-go lipca, o godzinie 9:30 rano, z domu żałoby, p. nr. 3044 Elbridge Ave., do kościoła Najśw. Maryi Panny Anielskiej, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Franciszek, mąż; Józef, syn; Marjanna, synowa; wnuczki wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy S. Sacharski, Telefon Brunswick 2335. Prosimy nie przysyłać kwiatów. 24

IN MEMORIAM

W pierwszą rocznicę śmierci s. p.

LUDWIKI STAWSKIEJ KOBRZYŃSKIEJ

W nieulonym żalu pogrzeżeni:

Mąż, dzieci, wnuki, wnuczki i prawnuczka, wraz z całą rodziną.

ZAWIADOMIENIE

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza żona, matka i babka nasza, s. p.

ś. p. MARJANNA HENSEL

po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 22-go lipca, 1934 roku, o godzinie 12:05 w południe, w podszym wieku.

Dom żałoby pnr. 1523 W. Chicago Ave. Zwiłki spoczywały w zakładzie pogrzebowym St. Schilleena, 1509 W. Superior ulica, — Blizsze szczegóły o pogrzebie jutro.

W ciężkim żalu pogrzeżeni:

Leon Hensel, mąż, wraz z całą rodziną.

KAZIMIERZ MALIK

po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 21-go lipca, 1934 roku, o godzinie 11:30 wieczorem, przeżywszy lat 21.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 25-go lipca, o godzinie 9:30 rano, z domu żałoby pnr. 2741 N. Washington Ave., do kościoła św. Jana Berchmanna, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Antoni i Poległa, rodzice; Tadeusz i Donald, bracia; Ewelina i Rytka, siostry, wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy Józef Schillea, Armistage 0018. 24

PIOTR SZYMCHYK

po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 21-go lipca, 1934 roku, o godzinie 9:40 wieczorem, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 25-go lipca, o godzinie 8:45 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 1137 Noble ul. do kościoła św. Stanisława Kostki, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Anna, żona; Stanisława, Jan i Tadeusz, dzieci; Donald, wnuczek, wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy A. Lisowski, Tel. Armistage 3271.

ZOFIA BABEL

członkini Tow. Nadrwańskie, grupa 750 Z. N. P., Tow. św. Teresy od Dzieciątka Jezus, grupa 77 Wolne Polki na dziedzi Washingtona i Tow. Ratunkowe Kwitkova, po ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 22-go lipca, 1933 roku, o godzinie 12:40 po południu, w średnim wieku.

Dom żałoby pnr. 2610 Rice ul. — Blizsze szczegóły o pogrzebie podane będą we wtorek.

W ciężkim żalu pogrzeżeni:

Franciszek Babel, mąż; Helena, Edmund i Franciszek, dzieci, wraz z całą rodziną.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 26-go lipca, o godzinie 9:30 rano, z domu żałoby pnr. 13320 Avenue N, do kościoła św. Floriana, a stamtąd na cmentarz św. Krzyża w Calmet City, Ill.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Madzyna, żona; Wiktorja, Mierzysław, Władysław i Bolesław, dzieci w Polsce; Jan, Antoni, bracia; Aniela Majka, siostra, wraz z całą rodziną.

Pogrzeb odbędzie się Stanisław Olejniczak, 13300 Houston Ave. Tel. South Chicago 9083.

WŁADYSŁAW KUBISZ

po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 22-go lipca, 1934 roku, o godzinie 3ej rano, przeżywszy lat 50.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 25-go lipca, o godzinie 9:30 rano, z domu żałoby pnr. 13320 Avenue N, do kościoła św. Floriana, a stamtąd na cmentarz św. Krzyża w Calmet City, Ill.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzeżeni:

Madzyna, żona; Wiktorja, Mierzysław, Władysław i Bolesław, dzieci w Polsce; Jan, Antoni, bracia; Aniela Majka, siostra, wraz z całą rodziną.

Pogrzeb odbędzie się Stanisław Olejniczak, 13300 Houston Ave. Tel. South Chicago 9083.

PRACA

MATKO I OJCZE

KARJERA DLA CORKI

Zapisz się do Chicago School of Dressmaking. Nauka szycia sukien \$25. Na parowych maszynach. 15. Robienie deseni mała opłata. Nowy faty plan. \$3 wplaty, \$2 tygodniowo.

CHICAGO SCHOOL OF DRESSMAKING

216 W. Jackson Boulevard

Telefon Dearborn 3092.

UWAGZ RODZICÓW!

Naukowe swe córki fachu! Kompletne Kursy BEAUTY CULTURE. \$45.00

HEIM SCHOOLS OF BEAUTY CULTURE

6 East Lake St. Pokój 300 albo 1019 West 63rd St.

Drobne Ogłoszenia

ROZMAITE

SZUKAM miejsca na piekarnię lub wydzierżawić już gotową. Pisać Dziennik Chicagoński, pod literami F.F.2

PAPIEROWANIE i malowanie \$2.00 pokój. Tel. Albany 0094.

POŻYCZKI

KUPIJMY monety, bondy, North-western Security, polskie bondy, oraz różne inne akcje, bondy i noty. Opika and Co., Inc., 120 S. LaSalle ul., pokój 1465, telefon State 1409.

DO WYNAJĘCIA

DO WYNAJĘCIA 6 dużych nowoczesnych pokoi, 2gie piętro, pięćme ogrzewanie, przystępnie, 217 Thomas ul., Belmont 0034. 23

POTRZEBNA na mieszkanie \$1.50 i wyżej. Można gotować. Osobne nocce, 50c, 543 N. Ashland Ave. 23

WYNAJĄJE 4 nowoczesne pokoje na 2-gim, tanio, 2147 Potomac Ave. 23

OTWORZYLIEM nowy rooming house czyste widne pokoje, nowe dekorowane, po specjalnych cenach, gaz, elektryka, kąpielnia. Joseph Bobinski, 900 Milwaukee Ave. 24

4 POKOJE do wynajęcia na drugim piętrze, wszystkie ulepszenia, oddam tanio, 1736 No. Hermitage Ave. 28

TODAY'S CROSS WORD PUZZLE

1	2	3		4	5	6	7
8							
11			12		13		10
14			15	16		17	
		18	19			20	
			21			22	
23	24			25		26	27
28	29			30		31	32
33			34			35	36
37						38	
		39				40	61

ACROSS

- Halt
- Heavy twine
- Cleansing agent
- Behind
- A drunkard
- Shelly covering of animals
- Unit
- Age
- Ohio State university (abbr.)
- June flower
- Bone
- Preposition
- Names unknown (abbr.)
- In the Year of the Reign (abbr.)
- God
- Aged
- Step in water
- Japanese statesman
- Apartment of houses
- Mistake
- Girl's name
- Age
- Volcano
- Thus and no more
- Playthings

DOWN

- Shortly
- Grows smaller
- Open (poet's contraction)
- Mineral to be mined
- Mexican money

KUPNO I SPRZEDAŻ

ROZMAITE

RZĄDOWA CENĘ

Płacimy za stare złoto, złote zęby — Warszawski Złotnik, 1617 Rober ul.

OKRĄGŁA maszyn do prania, \$18.00; \$100 Thor za \$35. 2808 Armistage Ave. 25

NA SPRZEDAŻ szwajskie maszyny, 1113 N. Wood ul. 25

INSTRUMENTA

ODDAM do przechowania lub sprzedam piękny Grand fortepian, mniej niż 2 lata stary, odpowiedzalnemu osobie. Rekomendacje wymagane. Mały balkon może być płacony jak rent. — Pisać Dziennik Chicagoński, pod literami G.G.-2. 25

RZECZY DOMOWE

BAER STORAGE

wyprzedaż okazowy towar nabyty od Logan Parlor Co., składający się z garniturów do pokoi, jadalni i sypialni, oraz piece i dywany na spłaty. Otwarte w niedziele do 4ej, codziennie do 10ej.

1927 Milwaukee Ave., przy Western.

KUPIJEMY, sprzedajemy i zamieniamy meble i piece. 1445 Chicago Ave. Monroe 0919. 23

ODDAM garnitury do parloru, sypialni, jadalni, dywany, radio, „studio couch” i inne meble z drogiego i pokojowego apartamentu. Oddam osobno. Tanie, 2293 N. Kedzie Blvd., 1-5ej apartament. Belmont 5554. 25

SCHAULER Storage, 4644 N. Western Ave. Meble — 4 pokoi kompletne, \$35; nowe, używane garnitury parlorowe — do sypialni, jadalni, 29; Importowane Chinesie, Oriental desonowe dywany, \$10, \$15, \$25. Gotówka lub warunki. Otwarte dzienne do 9ej; niedzielami do 5ej.

\$35.00 DYWANY 9x12, \$19.50, kombinacyjne piece, \$19.50, taniości w meblach. Ashland Furniture Exchange, 1532 Chicago Ave. 27

SPRZEDAŻ pralnie, Thor \$15. A. B. C. \$10, Maytag \$25. — 5047 W. Cermak Road, Cicero, Frank Poch. 27

INTERESA

NA SPRZEDAŻ piwiarnia z salą. Wszelkie urządzenia do sal. 2047-49 N. Hoyne Ave. 23

FARMY I LOTY

NA SPRZEDAŻ 80 akrowa farma w Wisconsin. Doskonale front nad rzeką. Znajduje się na stanowisku drożdży, która jest znana jako jedna z najpiękniejszych w Wisconsin. Uprząsza się o zżądanie oferty. Farmers and Traders Bank, Portfield, Wis. 23

SPRZEDAŻ 10 akrowa farmę, warzatk kowalski, hala do zabaw i inne budynki. 2877 S. Throop ul. 26

FARMA bez długu z gotówką, zamienie na budynek. Telefon Republic 9500. 23

DOMY I ZAMIANA

SPRZEDAŻ 2 mieszkalny dworak, 5 i 6 pokoi, konkretowy fundament, najnowszym urządzeniami, blisko parków, szkół, kościołów, kości górnej i tramwajów. Cena przystępna. Właściciel pnr. 1808 N. Richmond ulica. 23

2-Piętrowy murywany, pięćme ogrzewany, budynek, 2 samochodowy garaż, \$1,000 gotówki. — 3554 So. Western Ave. 28

Tak Zakończyło Się „Polowanie” Na „Króla” Zbrodniarzy.

Strzałki wskazują na miejsce, gdzie padł notoryczny zbrodniarz, Jan Dillinger i gdzie zakończyło się kilkumiesięczne polowanie na „króla” zbrodniarzy, którego „złowili” agenci federalni chicagowscy.

Bardzo lekko i smaczne.

Wszystkie Oferty żywnościowe Na Sprzedaż
W Poniedziałek, Wtorek i Środę.